Šis dokumentas yra skirtas tik informacijai, ir institucijos nėra teisiškai atsakingos už jo turinį

►B **EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA 2007/59/EB**

2007 m. spalio 23 d.

dėl traukinių mašinistų, valdančių lokomotyvus ir traukinius geležinkelių sistemoje Bendrijos teritorijoje, sertifikavimo

(OL L 315, 2007 12 3, p. 51)

iš dalies keičiama:

		Oficialusis leidinys		
		Nr.	puslapis	data
►M1	2014 m. birželio 24 d. Komisijos direktyva 2014/82/ES	L 184	11	2014 6 25

▼B

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA 2007/59/EB

2007 m. spalio 23 d.

dėl traukinių mašinistų, valdančių lokomotyvus ir traukinius geležinkelių sistemoje Bendrijos teritorijoje, sertifikavimo

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 71 straipsnį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ([1]),

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę ([2]),

laikydamiesi Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos ([3]), atsižvelgdami į 2007 m. liepos 31 d. Taikinimo komiteto patvirtintą bendrą tekstą,

kadangi:

(1) 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/49/EB ([4]) dėl saugos Bendrijos geležinkeliuose reikalaujama, kad geležinkelių infrastruktūros valdytojai ir geležinkelių transporto įmonės sukurtų tokias saugos valdymo sistemas, kad geležinkelių sistema galėtų pasiekti bent bendruosius saugos tikslus ir atitikti nacionalines saugos taisykles bei techninėse sąveikos specifikacijose (TSS) apibrėžtus saugos reikalavimus ir kad būtų taikomos atitinkamos bendrųjų saugos metodų dalys. Šiose saugos valdymo sistemose, be kita ko, numatytos personalo mokymo programos ir sistemos, kuriomis užtikrinamas personalo kompetencijos palaikymas ir tinkamas pareigų vykdymas.

(2) Direktyvoje 2004/49/EB numatyta, kad norėdama gauti leidimą naudotis geležinkelių infrastruktūra, geležinkelių transporto įmonė turi turėti saugos sertifikatą.

([1]) OL C 221, 2005 9 8, p. 64.
([2]) OL C 71, 2005 3 22, p. 26.
([3]) 2005 m. rugsėjo 28 d. Europos Parlamento nuomonė (OL C 227 E, 2006 9 21, p. 464), 2006 m. rugsėjo 14 d. Tarybos bendroji pozicija (OL C 289 E, 2006 11 28, p. 42) ir 2007 m. sausio 18 d. Europos Parlamento pozicija (dar neskelbta Oficialiajame leidinyje), 2007 m. rugsėjo 25 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija ir 2007 m. rugsėjo 26 d. Tarybos sprendimas.
([4]) OL L 164, 2004 4 30, p. 44.

▼B

(3) Pagal 1991 m. liepos 29 d. Tarybos direktyvą 91/440/EEB dėl Bendrijos geležinkelių plėtros [1] licencijuotos geležinkelio įmonės nuo 2003 m. kovo 15 d. turi teisę naudotis transeuropiniu krovinių vežimo tinklu tarptautinėms krovinių vežimo geležinkeliais paslaugoms teikti, o vėliausiai nuo 2007 m. turės teisę naudotis visu tinklu vietinėms ir tarptautinėms krovinių vežimo paslaugoms teikti. Dėl šio laipsniško prieigos teisių išplėtimo neišvengiamai suintensyvės traukinio mašinistų judėjimas per valstybines sienas. Todėl didės mašinistų, apmokytų ir sertifikuotų vykdyti veiklą daugiau negu vienoje valstybėje narėje, paklausa.

(4) 2002 m. Komisijos atliktas tyrimas parodė, kad valstybių narių įstatymai dėl traukinių mašinistų sertifikavimo sąlygų labai skiriasi. Siekiant panaikinti tuos skirtumus, reikėtų priimti Bendrijos traukinių mašinistų sertifikavimo taisykles, išlaikant aukštą dabartinį geležinkelių sistemos saugos lygį Bendrijoje.

(5) Šios Bendrijos taisyklės taip pat turėtų padėti siekti Bendrijos politikos dėl laisvo darbuotojų judėjimo, įsisteigimo laisvės ir paslaugų teikimo laisvės tikslų bendros transporto politikos srityje, tuo pat metu vengiant bet kokio konkurencijos iškraipymo.

(6) Šiomis bendromis nuostatomis visų pirma turėtų būti siekiama padėti traukinio mašinistams judėti iš vienos valstybės narės į kitą, taip pat padėti jiems pereiti iš vienos geležinkelio įmonės į kitą ir sudaryti geresnes sąlygas, kad pažymėjimą ir suderintą papildomą sertifikatą pripažintų visi geležinkelių transporto sektoriaus suinteresuoti subjektai. Todėl svarbu, kad nuostatomis būtų nustatyti būtiniausi reikalavimai, kuriuos turėtų atitikti pareiškėjai, kad gautų pažymėjimą ar suderintą papildomą sertifikatą.

(7) Šia direktyva tęsiamas istorinis Europos transporto darbuotojų federacijos (ETF) ir Europos geležinkelių bendrijos (CER) sudarytas paritetinis susitarimas dėl mobiliųjų darbuotojų, teikiančių su sąveika susijusias tarpvalstybines paslaugas, darbo sąlygų tam tikrų aspektų [2], kuris sudaro šios direktyvos pagrindą.

(8) Net jei valstybė narė netaiko direktyvos mašinistams, kurie vykdo veiklą tik tam tikrų kategorijų geležinkelių transporto sistemose, tinkluose ir infrastruktūroje, tai jokiu būdu neturėtų riboti tos valstybės narės prievolės atsižvelgti į pažymėjimų galiojimą visoje Europos Sąjungos teritorijoje arba suderintų papildomų sertifikatų galiojimą atitinkamoje infrastruktūroje.

[1] OL L 237, 1991 8 24, p. 25. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 2006/103/EB (OL L 363, 2006 12 20, p. 344).

[2] OL L 195, 2005 7 27, p. 18.

▼B

(9) Reikalavimai turėtų apimti bent minimalų mašinistų amžių traukiniui valdyti, pareiškėjo fizinį bei psichologinį tinkamumą darbui, profesinę patirtį ir tam tikrų dalykų, susijusių su traukinio valdymu, išmanymą bei geležinkelių infrastruktūrų, kuriose jis turės vykdyti veiklą, ir jose naudojamos kalbos išmanymą.

(10) Siekiant padidinti mokymo išlaidų efektyvumą, traukinio mašinistų mokymo suderintam papildomam sertifikatui gauti pagrindinis dėmesys turėtų būti tiek, kiek įmanoma ir pageidaujama saugos požiūriu, skirtas konkrečioms mašinisto teikiamoms paslaugoms, pavyzdžiui, manevrams, priežiūros paslaugoms, keleivių ar krovinių vežimo paslaugoms. Vertindama šios direktyvos įgyvendinimą, Europos geležinkelių agentūra (toliau – Agentūra) turėtų įvertinti poreikį iš dalies pakeisti priede nurodytus mokymo reikalavimus, kad būtų geriau atspindėta nauja besiformuojanti rinkos struktūra.

(11) Geležinkelio įmonės ir infrastruktūros valdytojai, išduodantys suderintus papildomus sertifikatus, gali patys vykdyti mokymą, susijusį su bendromis profesinėmis žiniomis, kalbų mokėjimu, geležinkelių riedmenų ir infrastruktūrų išmanymu. Tačiau, tikrinant žinias turėtų būti vengiama interesų konflikto, neatmetant galimybės, kad egzaminuotojas gali priklausyti suderintą papildomą sertifikatą išdavusiai geležinkelio įmonei ar infrastruktūros valdytojui.

(12) Pagal Direktyvos 2004/49/EB dėl saugos Bendrijos geležinkeliuose 13 straipsnio 4 dalį geležinkelių įmonės ir infrastruktūros valdytojai atsako už jų pasamdytų mašinistų mokymų lygį. Šiuo tikslu, remdamosi minėtos direktyvos 13 straipsnio 3 dalimi, geležinkelių įmonės ir infrastruktūros valdytojai turėtų atsižvelgti į tų mašinistų jau baigtus mokymus ir įgytus gebėjimus. Taip pat svarbu užtikrinti, kad pakankamai mašinistų būtų apmokyti. Atsižvelgiant į tai, vis dėlto būtina imtis priemonių, užtikrinančių, kad geležinkelio įmonės arba infrastruktūros valdytojo investicijomis į mašinisto mokymą nepagrįstai nepasinaudotų kita geležinkelio įmonė arba infrastruktūros valdytojas tuo atveju, jei šis mašinistas iš jų savanoriškai išeitų pereidamas dirbti į tą geležinkelio įmonę arba pas tą infrastruktūros valdytoją. Šios priemonės gali būti įvairios, pavyzdžiui, nacionalinės teisės aktai, kolektyvinės darbo sutartys, darbo sutarčių nuostatos, siejančios mašinistus ir darbdavius, arba susitarimai, reglamentuojantys vienos bendrovės mašinistų susigrąžinimo iš kitos bendrovės sąlygas, kai mašinistai dalyvauja šiuose susitarimuose.

(13) Personalo kompetencijos ir sveikatos bei saugos sąlygos rengiamos atsižvelgiant į su sąveika susijusias direktyvas, visų pirma kaip „eismo valdymo ir veiklos“ TSS dalis. Būtina užtikrinti tų TSS ir šios direktyvos priedų suderinamumą. Komisija to

▼B

sieks pakeisdama atitinkamas TSS arba pritaikydama jas prie šios direktyvos ir jos priedų, pasinaudodama procedūromis, numatytomis 1996 m. liepos 23 d. Tarybos direktyvoje 96/48/EB dėl transeuropinės greitųjų geležinkelių sistemos sąveikos ([1]) ir 2001 m. kovo 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2001/16/EB dėl paprastųjų geležinkelių sistemos sąveikos ([2]).

(14) Siekiant sustiprinti darbuotojų judėjimo laisvę ir Bendrijos geležinkelių saugą, ypatingą dėmesį reikėtų skirti kitiems brigados nariams, atliekantiems su lokomotyvų ir traukinių sauga susijusias užduotis. Todėl valstybės narės turėtų užtikrinti, kad kiti brigados nariai, atliekantys su sauga susijusias užduotis, atitiktų minimalius reikalavimus, išdėstytus Eksploatavimo ir eismo valdymo TSS. Atsižvelgdama į nacionalinius įgyvendinimo planus, apie kuriuos valstybės narės įgyvendindamos TSS turi pranešti, Agentūra turėtų nustatyti kitų brigados narių, atliekančių su sauga susijusias užduotis, sertifikavimo galimybes ir įvertinti šių skirtingų galimybių poveikį. Remdamasi šia ataskaita Komisija prireikus turėtų, pateikti pasiūlymą dėl kitų brigados narių, atliekančių su sauga susijusias užduotis, sertifikavimo sąlygų ir procedūrų.

(15) Šioje direktyvoje nurodyti reikalavimai dėl pažymėjimų ir suderintų papildomų sertifikatų turėtų būti susiję tik su teisinėmis sąlygomis, suteikiančiomis mašinistui teisę valdyti traukinį. Visų kitų su geležinkelio įmonėmis, infrastruktūros valdytojais, infrastruktūra ir riedmenimis susijusių teisinių reikalavimų, suderinamų su Bendrijos teisės aktais ir taikomų nediskriminuojant, turėtų būti vienodai laikomasi prieš tai, kai mašinistas gali pradėti valdyti traukinį konkrečioje infrastruktūroje.

(16) Ši direktyva neturėtų pažeisti 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ([3]) bei 2000 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 45/2001 dėl asmenų apsaugos Bendrijos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių duomenų judėjimo ([4]) įgyvendinimo.

([1]) OL L 235, 1996 9 17, p. 6. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos direktyva 2007/32/EB (OL L 141, 2007 6 2, p. 63).
([2]) OL L 110, 2001 4 20, p. 1. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos direktyva 2007/32/EB.
([3]) OL L 281, 1995 11 23, p. 31. Direktyva su pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 1882/2003 (OL L 284, 2003 10 31, p. 1).
([4]) OL L 8, 2001 1 12, p. 1.

▼B

(17) Siekiant užtikrinti būtiną vienodumą ir skaidrumą Bendrija turėtų nustatyti bendrą valstybių narių tarpusavyje pripažįstamą sertifikavimo modelį, pagal kurį būtų patvirtinama traukinio mašinistų atitiktis tam tikroms būtiniausioms sąlygoms ir jų profesinė kvalifikacija bei kalbos mokėjimas, paliekant valstybių narių kompetentingoms institucijoms teisę išduoti pažymėjimus, o geležinkelio įmonėms bei infrastruktūrų valdytojams – suderintus papildomus sertifikatus.

(18) Agentūra taip pat turėtų išnagrinėti galimybę vietoje pažymėjimo ir suderintų papildomų sertifikatų naudoti integroscheminę kortelę. Tokios integroscheminės kortelės privalumas – du dokumentai, sujungti į vieną; ji taip pat gali būti naudojama kitiems tikslams saugos srityje arba mašinistų darbo organizavimo tikslais.

(19) Saugos institucijos turėtų naudotis visa mašinistų pažymėjimuose, suderintuose papildomuose sertifikatuose ir jų registruose pateikiama informacija, kad būtų lengviau atlikti Direktyvos 2004/49/EB 10 ir 11 straipsniuose nustatytą personalo sertifikavimo tvarkos įvertinimą ir būtų paspartintas tuose straipsniuose numatytas saugos sertifikatų išdavimas.

(20) Pagal šią direktyvą sertifikuotų traukinio mašinistų įdarbinimas neturėtų panaikinti geležinkelio įmonių ir infrastruktūros valdytojų įsipareigojimų sukurti savo traukinio mašinistų kompetentingumo ir elgsenos stebėsenos bei vidaus kontrolės sistemą pagal Direktyvos 2004/49/EB 9 straipsnį ir III priedą ir turėtų sudaryti tos sistemos dalį. Suderintas papildomas sertifikatas neturėtų panaikinti geležinkelio įmonių arba infrastruktūros valdytojų atsakomybės dėl saugos ir ypač dėl savo personalo mokymų.

(21) Tam tikros bendrovės teikia traukinio mašinistų paslaugas geležinkelio įmonėms ir infrastruktūrų valdytojams. Tokiais atvejais su mašinistu sutartį sudarančios geležinkelio bendrovės arba infrastruktūros valdytojo pareiga turėtų būti užtikrinti, kad mašinistas turėtų pažymėjimą ir sertifikatą pagal šią direktyvą.

(22) Kad geležinkelių transportas ir toliau galėtų nepriekaištingai veikti, traukinių mašinistai, jau dirbantys šį darbą prieš įsigaliojant šiai direktyvai, pereinamuoju laikotarpiu turėtų išlaikyti savo įgytas teises.

▼B

(23) Leidimus valdyti, išduotus mašinistams prieš pradedant taikyti šios direktyvos atitinkamas nuostatas, keičiant šią direktyvą atitinkančiais suderintais papildomais sertifikatais ir pažymėjimais, turėtų būti vengiama bereikalingos administracinės ir finansinės naštos. Todėl anksčiau mašinistui suteiktos teisės valdyti turėtų būti kiek įmanoma išsaugotos. Pažymėjimus ir sertifikatus išduodančios institucijos turėtų atsižvelgti į kiekvieno mašinisto arba mašinistų grupės kvalifikaciją ir patirtį, kai leidimai keičiami. Pažymėjimus ir sertifikatus išduodanti institucija, remdamasi kvalifikacija ir (arba) patirtimi, turėtų nuspręsti, ar mašinistui arba mašinistų grupei būtinas papildomas patikrinimas ir (arba) mokymas prieš jiems gaunant pakeičiančius pažymėjimus ir suderintus papildomus sertifikatus. Todėl pažymėjimus ir sertifikatus išduodančiai institucijai turėtų būti leista spręsti, ar kvalifikacijos ir (arba) patirties pakanka, kad būtų išduoti reikalaujami pažymėjimai ir suderinti papildomi sertifikatai nereikalaujant jokio tolesnio patikrinimo ar mokymo.

(24) Taip pat turėtų būti vengiama bereikalingos administracinės ir finansinės naštos, kai pasikeičia traukinio mašinistų darbdavys. Geležinkelio įmonė, įdarbinanti mašinistą, turėtų atsižvelgti į jo anksčiau įgytą kompetenciją ir kiek įmanoma siekti, kad nereiktų papildomo tikrinimo ir mokymo.

(25) Šia direktyva neturėtų būti suteikiamos abipusio pripažinimo teisės dėl teisių valdyti, kurias mašinistai įgijo prieš pradedant taikyti šios direktyvos nuostatas, nors ji ir nepažeidžia bendros abipusio pripažinimo sistemos, nustatytos 2005 m. rugsėjo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/36/EB dėl profesinių kvalifikacijų pripažinimo ([1]), kuri toliau taikoma iki pereinamojo laikotarpio pabaigos.

(26) Šiai direktyvai įgyvendinti būtinos priemonės turėtų būti priimtos pagal 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimą 1999/468/EB, nustatantį Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką ([2]).

(27) Visų pirma Komisijai reikėtų suteikti įgaliojimus nustatyti sąlygas ir kriterijus, būtinus šiai direktyvai įgyvendinti. Kadangi šios priemonės yra bendro pobūdžio ir yra skirtos iš dalies pakeisti neesmines šios direktyvos nuostatas arba papildyti šią direktyvą įrašant naujas neesmines nuostatas, jos turi būti patvirtintos taikant Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnyje numatytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

([1]) OL L 255, 2005 9 30, p. 22. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Tarybos direktyva 2006/100/EB (OL L 363, 2006 12 20, p. 141).

([2]) OL L 184, 1999 7 17, p. 23. Sprendimas su pakeitimais, padarytais Sprendimu 2006/512/EB (OL L 200, 2006 7 22, p. 11).

▼B

(28) Kai, tvirtinant Bendrijos kriterijus dėl egzaminuotojų ir egzaminų pasirinkimo ir pritaikant šios direktyvos priedus prie mokslo ir technikos pažangos, kaip numatyta šioje direktyvoje, dėl neišvengiamų skubos priežasčių neįmanoma laikytis reguliavimo procedūros su tikrinimu įprastinių terminų, šioje direktyvoje numatytoms priemonėms priimti Komisija turėtų galėti pasinaudoti skubos procedūra, numatyta Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnio 6 dalyje.

(29) Pagal Tarpinstitucinio susitarimo dėl teisės aktų leidybos tobulinimo ([1]) 34 punktą, valstybės narės savo ir Bendrijos interesų labui raginamos parengti lenteles, kurios kuo geriau iliustruotų šios direktyvos ir perkėlimo į nacionalinę teisę priemonių atitiktį, ir viešai jas paskelbti.

(30) Valstybės narės turėtų numatyti atitikties šiai direktyvai kontrolę ir tinkamus veiksmus tuo atveju, jei mašinistas pažeidžia bet kurią šios direktyvos nuostatą.

(31) Valstybės narės turėtų numatyti tinkamas sankcijas už nacionalinių nuostatų, įgyvendinančių šią direktyvą, pažeidimus.

(32) Kadangi šios direktyvos tikslo, t. y. nustatyti traukinio mašinistų, valdančių lokomotyvus ir traukinius, kuriais vežami keleiviai arba kroviniai, sertifikavimo bendrą reguliavimo sistemą, valstybės narės negali deramai pasiekti, ir kadangi, dėl šios direktyvos masto ir poveikio, to tikslo būtų geriau siekti Bendrijos lygmeniu, laikydamasi Sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Bendrija gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti.

(33) Išlaidų efektyvumo tikslu gali būti tikslinga ribotą laikotarpį traukinio mašinistams, dirbantiems tik vienos valstybės narės teritorijoje, netaikyti šios direktyvos nuostatų, susijusių su tokių mašinistų pareiga turėti pažymėjimus ir suderintus papildomus sertifikatus, atitinkančius šią direktyvą. Tokias išimtis reglamentuojančios sąlygos turėtų būti aiškiai apibrėžtos.

(34) Valstybei narei, kurioje nėra geležinkelių sistemos ir artimiausiu metu nenumatoma jos įdiegti, pareiga perkelti į nacionalinę teisę ir įgyvendinti šią direktyvą būtų neproporcinga ir beprasmiška. Todėl toms valstybėms narėms, kol jose nebus geležinkelių sistemos, turėtų būti netaikoma pareiga perkelti į nacionalinę teisę ir įgyvendinti šią direktyvą,

([1]) OL C 321, 2003 12 31, p. 1.

▼B

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

I SKYRIUS

TIKSLAS, TAIKYMO SRITIS IR APIBRĖŽIMAI

1 straipsnis

Tikslas

Šioje direktyvoje nustatomos traukinio mašinistų, valdančių lokomotyvus ir traukinius Bendrijos geležinkelių sistemoje, sertifikavimo sąlygos ir tvarka. Joje apibrėžiami uždaviniai, už kuriuos atsako valstybių narių kompetentingos institucijos, traukinio mašinistai ir kiti geležinkelių transporto sektoriaus suinteresuoti subjektai, visų pirma geležinkelio įmonės, infrastruktūros valdytojai ir mokymo centrai.

2 straipsnis

Taikymo sritis

1. Ši direktyva taikoma geležinkelio įmonių, kurioms reikalingas saugos sertifikatas, ar infrastruktūros valdytojo, kuriems reikalingas įgaliojimas saugos srityje, traukinio mašinistams, valdantiems lokomotyvus ir traukinius geležinkelių sistemoje Bendrijos teritorijoje.

2. Valstybės narės, remdamosi nacionalinėmis nuostatomis, susijusiomis su kitu prekiniuose traukiniuose esančiu personalu, nedraudžia prekiniams traukiniams kirsti sienas ar teikti vietinio vežimo paslaugas jų teritorijoje.

3. Nepažeisdamos 7 straipsnio valstybės narės gali netaikyti priemonių, kurios taikomos įgyvendinant šią direktyvą, traukinio mašinistams, kurie vykdo veiklą tik:

a) metro, tramvajuose ir kitose lengvosiose bėginio transporto sistemose;

b) geležinkelių tinkluose, kurie funkciniu požiūriu yra atskirti nuo likusios geležinkelių transporto sistemos dalies ir yra skirti tik vietinėms, miesto ar priemiestinėms keleivių bei krovinių vežimo paslaugoms teikti;

c) vien tik infrastruktūros savininkų krovinių vežimo reikmėms skirtoje privačioje geležinkelio infrastruktūroje;

d) geležinkelių ruožuose, kurie yra laikinai uždaryti įprastam eismui dėl geležinkelio sistemos priežiūros, atnaujinimo ar tobulinimo darbų.

▼B

3 straipsnis

Sąvokų apibrėžimai

Šioje direktyvoje:

a) kompetentinga institucija – Direktyvos 2004/49/EB 16 straipsnyje nurodyta saugos institucija;

b) traukinio mašinistas – asmuo, gebantis ir turintis leidimą savarankiškai, atsakingai ir saugiai valdyti traukinius, įskaitant lokomotyvus, manevrinius lokomotyvus, darbui skirtus traukinius, priežiūrai skirtas geležinkelių transporto priemones arba traukinius, kuriais geležinkeliu vežami keleiviai arba kroviniai;

c) kiti traukinio brigados nariai, atliekantys su sauga susijusias užduotis – traukinyje esantys darbuotojai, kurie nėra traukinio mašinistai, bet padeda užtikrinti traukinio, vežamų keleivių ir prekių saugumą;

d) geležinkelių sistema – sistema, kurią sudaro geležinkelių infrastruktūros, apimančios geležinkelių linijas ir stacionarius įrenginius, bei ta infrastruktūra važinėjantys visų kategorijų ir bet kokios kilmės riedmenys, kaip apibrėžta Direktyvose 96/48/EB ir 2001/16/EB;

e) infrastruktūros valdytojas – įstaiga ar įmonė, kuri pirmiausia yra atsakinga už geležinkelių infrastruktūros arba jos dalies sukūrimą ir techninę priežiūrą, kaip apibrėžta Direktyvos 91/440/EEB 3 straipsnyje, bei gali būti atsakinga ir už infrastruktūros kontrolės ir saugos sistemų valdymą. Infrastruktūros valdytojo funkcijos tinkle arba tinklo dalyje gali būti paskirtos skirtingoms įstaigoms ar įmonėms;

f) geležinkelio įmonė – geležinkelio įmonė, kaip apibrėžta 2001 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2001/14/EB dėl geležinkelių infrastruktūros pajėgumų paskirstymo, mokesčių už naudojimąsi geležinkelių infrastruktūra ėmimo ir saugos sertifikavimo ([1]), ir bet kuri valstybinė ar privati įmonė, teikianti keleivių ir (arba) krovinių pervežimo geležinkeliais paslaugas remiantis tuo, kad įmonė turi užtikrinti trauką. Šis terminas taip pat apima ir traukos paslaugas teikiančias įmones;

g) techninės sąveikos specifikacijos arba TSS – specifikacijos, kurios yra taikomos kiekvienam posistemiui ar jo daliai, kad būtų įvykdyti pagrindiniai reikalavimai ir užtikrinta transeuropinių greitųjų ir paprastųjų geležinkelių sistemų sąveika, kaip apibrėžta Direktyvose 96/48/EB ir 2001/16/EB;

([1]) OL L 75, 2001 3 15, p. 29. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 2004/49/EB.

▼B

h) agentūra – pagal 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 881/2004 ([1]) įsteigta Europos geležinkelių agentūra;

i) saugos sertifikatas – pagal Direktyvos 2004/49/EB 10 straipsnį kompetentingos institucijos geležinkelio įmonei išduotas sertifikatas;

j) sertifikatas – suderintas papildomas sertifikatas, kuriame nurodoma infrastruktūra, kurioje sertifikato turėtojui leidžiama važinėti, ir riedmenys, kuriuos sertifikato turėtojui leidžiama valdyti;

k) įgaliojimas saugos srityje – pagal Direktyvos 2004/49/EB 11 straipsnį kompetentingos institucijos infrastruktūros valdytojui išduotas įgaliojimas;

l) mokymo centras – akredituotas ar kompetentingos institucijos pripažįstamas subjektas, galintis organizuoti mokymo kursus.

II SKYRIUS

MAŠINISTŲ SERTIFIKAVIMAS

4 straipsnis

Bendrijos sertifikavimo modelis

1. Visi traukinio mašinistai atitinka tinkamumo ir kvalifikacijos valdyti traukinį reikalavimus ir turi šiuos dokumentus:

a) pažymėjimą, kuris rodo, kad mašinistas atitinka būtiniausias sąlygas, susijusias su tinkamumo medicininiu požiūriu reikalavimais, pagrindiniu išsilavinimu ir bendrais profesiniais įgūdžiais. Pažymėjime nurodoma mašinisto tapatybė ir jį išdavusi institucija bei pažymėjimo galiojimo laikas. Pažymėjimas atitinka I priedo reikalavimus, kol bus priimtas Bendrijos sertifikavimo modelis kaip numatyta 4 dalyje;

b) vieną ar daugiau sertifikatų, kuriame nurodyta infrastruktūra, kurioje sertifikato turėtojui leidžiama važinėti, ir riedmenys, kuriuos sertifikato turėtojui leidžiama valdyti. Kiekvienas sertifikatas atitinka I priedo reikalavimus.

2. Tačiau reikalavimas turėti sertifikatą konkrečiai infrastruktūros daliai netaikomas toliau išvardintais išimtiniais atvejais, jei važiuojant šalia mašinisto sėdi kitas traukinio mašinistas, turintis galiojantį atitinkamai infrastruktūrai sertifikatą:

a) kai dėl geležinkelio paslaugų teikimo sutrikimo yra būtinas traukinių nukreipimas ar bėgių priežiūra, kaip nurodo infrastruktūros valdytojas;

([1]) OL L 164, 2004 4 30, p. 1.

▼B

b) išskirtinėms ypatingoms paslaugoms, kurias teikiant naudojami istoriniai traukiniai;

c) išskirtinėms ypatingoms krovinių vežimo paslaugoms, jei infrastruktūros valdytojas sutinka;

d) naujo traukinio ar lokomotyvo pristatymui ar demonstravimui;

e) mašinistų mokymo ir tikrinimo tikslais.

Sprendimą dėl pasinaudojimo šia galimybe priima geležinkelio įmonė, ir šio naudojimo negali nustatyti infrastruktūros valdytojas ar kompetentinga institucija.

Kai naudojamasi papildomu mašinistu, kaip numatyta pirmiau, infrastruktūros valdytojui apie tai pranešama iš anksto.

3. Sertifikatas suteikia teisę valdyti vienos arba kelių kategorijų priemones:

a) A kategorijos: manevrinius lokomotyvus, darbui skirtus traukinius, priežiūrai skirtas geležinkelių transporto priemones ir visus kitus lokomotyvus, kai jie naudojami manevravimui;

b) B kategorijos: keleiviams ir (arba) kroviniams vežti skirtas priemones.

Sertifikate gali būti leidimas valdyti visų kategorijų priemones, apimantis visus kodus, kaip nurodyta 4 dalyje.

4. Remdamasi agentūros parengtu projektu, Komisija iki 2008 m. gruodžio 4 d. patvirtina pažymėjimo, sertifikato ir patvirtintos sertifikato kopijos Bendrijos modelius bei nustato jų fizines savybes, atsižvelgdama į apsaugos nuo klastojimo priemones. Šios priemonės, kuriomis siekiama iš dalies pakeisti neesmines šios direktyvos nuostatas ją papildant, patvirtinamos taikant 32 straipsnio 3 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

Pagal 32 straipsnio 3 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu ir remdamasi agentūros rekomendacija, Komisija iki 2008 m. gruodžio 4 d. patvirtina priemones, skirtas iš dalies pakeisti neesmines šios direktyvos nuostatas ją papildant ir susijusias su Bendrijos kodais skirtingiems A ir B kategorijų tipams, nurodytiems šio straipsnio 3 dalyje.

5 straipsnis

Kovos su sukčiavimu priemonės

Kompetentingos institucijos ir pažymėjimus bei sertifikatus išduodančios institucijos imasi visų reikiamų priemonių, siekdamos išvengti pažymėjimų ir sertifikatų klastojimo ir 22 straipsnyje numatytų registrų klastojimo rizikos.

▼B

6 straipsnis

Nuosavybė, kalba ir pažymėjimus bei sertifikatus išduodančios institucijos

1. Pažymėjimas priklauso jo turėtojui ir yra išduodamas 3 straipsnio a punkte apibrėžtos kompetentingos institucijos. Jei kompetentinga institucija ar jos atstovas išduoda pažymėjimą valstybine kalba, kuri nėra Bendrijos kalba, parengiamas pažymėjimo dvikalbis variantas, kuriame naudojama viena iš Bendrijos kalbų.

2. Sertifikatą išduoda geležinkelio įmonė arba infrastruktūros valdytojas, kuris įdarbina mašinistą arba sudaro su juo sutartį. Sertifikatas priklauso jį išdavusiai įmonei ar valdytojui. Tačiau pagal Direktyvos 2004/49/EB 13 straipsnio 3 dalį mašinistai turi teisę gauti patvirtintą kopiją. Jei geležinkelio įmonė ar infrastruktūros valdytojas išduoda sertifikatą valstybine kalba, kuri nėra Bendrijos kalba, parengiamas sertifikato dvikalbis variantas, kuriame naudojama viena iš Bendrijos kalbų.

7 straipsnis

Geografinis galiojimas

1. Pažymėjimas galioja visoje Bendrijos teritorijoje.

2. Sertifikatas galioja tik toms infrastruktūroms ir riedmenims, kurie nurodyti jame.

8 straipsnis

Trečiųjų šalių traukinio mašinistų sertifikavimo dokumentų pripažinimas

Trečiosios šalies traukinio mašinistų, vykdančių veiklą tik valstybės narės geležinkelių sistemos pasienio srityse, sertifikavimo dokumentai gali būti pripažįstami šios valstybės narės pagal dvišalius susitarimus su ta trečiąja šalimi.

III SKYRIUS

SĄLYGOS PAŽYMĖJIMUI AR SERTIFIKATUI GAUTI

9 straipsnis

Būtiniausi reikalavimai

1. Pažymėjimui gauti pareiškėjai turi atitikti 10 ir 11 straipsniuose nustatytus būtiniausius reikalavimus. Sertifikatui gauti ir kad jis išliktų galioti, pareiškėjai turi turėti pažymėjimą ir atitikti 12 ir 13 straipsnyje nustatytus būtiniausius reikalavimus.

2. Savo teritorijoje valstybė narė gali taikyti griežtesnius reikalavimus, susijusius su pažymėjimų išdavimu. Nepaisant to, ji pripažįsta kitų valstybių narių išduotus pažymėjimus pagal 7 straipsnį.

▼B

I skirsnis

Pažymėjimas

10 straipsnis

Minimalus amžius

Valstybės narės nustato pareiškėjų gauti pažymėjimą minimalų amžių, kuris yra ne mažesnis kaip 20 metų. Nepaisant to, valstybė narė gali išduoti pažymėjimus pareiškėjams nuo 18 metų; tokiu atveju šis pažymėjimas galioja tik jį išdavusios valstybės narės teritorijoje.

11 straipsnis

Pagrindiniai reikalavimai

1. Pareiškėjai turi būti sėkmingai baigę mažiausiai devynias klases (pradinę ir vidurinę mokyklą) ir 3 lygį atitinkančius pagrindinio mokymo kursus, kaip nurodyta 1985 m. liepos 16 d. Tarybos sprendime 85/368/EEB dėl Europos bendrijos valstybių narių profesinio mokymo kvalifikacijų palyginamumo ([1]).

2. Praėję sveikatos patikrinimą, kurį valstybės narės sprendimu atlieka arba prižiūri pagal 20 straipsnį akredituotas arba pripažintas gydytojas, pareiškėjai pateikia jų fizinį tinkamumą patvirtinantį dokumentą. Šis patikrinimas apima bent II priedo 1.1, 1.2, 1.3 ir 2.1 punktuose nurodytus kriterijus.

3. Praėję sveikatos patikrinimą, kurį valstybės narės sprendimu atlieka arba prižiūri pagal 20 straipsnį akredituotas arba pripažintas psichologas ar gydytojas, pareiškėjai pateikia jų psichologinį tinkamumą patvirtinantį dokumentą. Šis patikrinimas apima bent II priedo 2.2 punkte nurodytus kriterijus.

4. Pareiškėjai įrodo savo bendrą profesinę kompetenciją, išlaikydami egzaminą, kuris apima bent IV priede išvardytus bendruosius dalykus.

II skirsnis

Sertifikatai

12 straipsnis

Kalbų mokėjimas

Turi būti laikomasi VI priede nurodytų kalbų mokėjimo kriterijų atsižvelgiant į infrastruktūrą, dėl kurios prašoma sertifikato.

13 straipsnis

Profesinė kvalifikacija

1. Pareiškėjai išlaiko egzaminą, kuriuo tikrinamos jų profesinės žinios ir kompetencija, susijusios su riedmenimis, dėl kurių prašoma išduoti sertifikatą. Šis egzaminas apima bent V priede išvardytus bendruosius dalykus.

([1]) OL L 199, 1985 7 31, p. 56.

▼B

2. Pareiškėjai išlaiko egzaminą, kuriuo tikrinamos jų profesinės žinios ir kompetencija, susijusios su infrastruktūra, dėl kurios prašoma išduoti sertifikatą. Šis egzaminas apima bent VI priede išvardytus bendruosius dalykus. Prireikus, egzamino metu pagal VI priedo 8 punktą tikrinamas ir kalbų mokėjimas.

3. Geležinkelio įmonė ar infrastruktūros valdytojas apmoko pareiškėjus savo saugos valdymo sistemos, kuri numatyta Direktyvoje 2004/49/EB, klausimais.

IV SKYRIUS

PAŽYMĖJIMŲ IR SERTIFIKATŲ GAVIMO TVARKA

14 straipsnis

Pažymėjimo gavimas

1. Kompetentinga institucija paskelbia, kokios tvarkos reikia laikytis, siekiant gauti pažymėjimą.

2. Visus prašymus išduoti pažymėjimą kompetentingai institucijai pateikia kandidatas į mašinistus ar bet kuris subjektas jo vardu.

3. Kompetentingai institucijai gali būti pateikiami prašymai išduoti naują pažymėjimą, atnaujinti pažymėjimo duomenis, pratęsti pažymėjimą ar išduoti jo dublikatą.

4. Kompetentinga institucija išduoda pažymėjimą kuo greičiau ir ne vėliau negu per vieną mėnesį nuo visų reikiamų dokumentų gavimo.

5. Pažymėjimas galioja 10 metų, atsižvelgiant į 16 straipsnio 1 dalį.

6. Išduodamas vienas originalus pažymėjimo egzempliorius. Jei reikalingas pažymėjimo dublikatas, jį gali išduoti tik kompetentinga institucija, į kurią kreipiamasi.

15 straipsnis

Sertifikato gavimas

Kiekviena geležinkelio įmonė ir infrastruktūros valdytojas nustato šią direktyvą atitinkančią sertifikatų išdavimo ir atnaujinimo tvarką, kuri yra jos saugos valdymo sistemos dalis, o taip pat skundų teikimo tvarką, pagal kurią mašinistams suteikiama galimybė prašyti peržiūrėti sprendimą, susijusį su sertifikato išdavimu, atnaujinimu, jo galiojimo sustabdymu ar nutraukimu.

Esant nesutarimui šalys gali kreiptis į kompetentingą instituciją arba į bet kurį nepriklausomą ginčų nagrinėjimo organą.

▼B

Geležinkelio įmonės ir infrastruktūros valdytojai nedelsdami atnaujina sertifikatą, jei sertifikato turėtojui buvo išduoti su riedmenimis ar infrastruktūra susiję papildomi leidimai.

16 straipsnis

Periodiniai patikrinimai

1. Kad pažymėjimas ir toliau galiotų, jo turėtojams periodiškai atliekami patikrinimai ir (ar) testai, susiję su 11 straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodytais reikalavimais. Medicininių reikalavimų atveju turi būti laikomasi minimalaus dažnumo, remiantis II priedo 3.1 punkto nuostatomis. Šiuos sveikatos patikrinimus atlieka arba prižiūri pagal 20 straipsnį akredituoti arba pripažinti gydytojai. Bendrųjų profesinių žinių atveju taikomos 23 straipsnio 8 dalies nuostatos.

Pratęsdama pažymėjimą, kompetentinga institucija 22 straipsnio 1 dalies a punkte numatytame registre patikrina, ar mašinistas atitinka pirmoje pastraipoje nurodytus reikalavimus.

2. Kad sertifikatas ir toliau galiotų, jo turėtojai laiko periodiškai rengiamus egzaminus ir (ar) testus, susijusius su 12 ir 13 straipsniuose nurodytais reikalavimais. Šių egzaminų ir testų dažnumą nustato mašinistą įdarbinusi ar su juo sutartį sudariusi geležinkelio įmonė ar infrastruktūros valdytojas, remdamasis savo saugos valdymo sistema ir laikydamasis VII priede nustatyto minimalaus dažnumo.

Kiekvieno tokio patikrinimo atveju dokumentą išduodanti institucija pažymėdama sertifikate ir 22 straipsnio 2 dalies a punkte numatytame registre patvirtina, kad mašinistas atitinka pirmoje pastraipoje nurodytus reikalavimus.

3. Jei mašinistas nedalyvauja periodiškai rengiamame patikrinime arba jei patikrinimo rezultatas neigiamas, taikoma 18 straipsnyje nustatyta tvarka.

17 straipsnis

Darbo nutraukimas

Kai mašinistas nustoja dirbti geležinkelio įmonėje ar infrastruktūros valdytojui, pastarieji nedelsdami apie tai praneša kompetentingai institucijai.

Pažymėjimas galioja jei vykdomos 16 straipsnio 1 dalyje numatytos sąlygos.

Sertifikatas nustoja galioti tuomet, kai jo turėtojas nustoja dirbti mašinisto darbą. Tačiau turėtojui išduodamos patvirtintos sertifikato ir visų jo mokymąsi, kvalifikaciją, patirtį ir profesinę kompetenciją liudijančių dokumentų kopijos. Geležinkelio įmonė ar infrastruktūros valdytojas, išduodami mašinistui sertifikatą, atsižvelgia į visus minėtus dokumentus.

▼B

18 straipsnis

Geležinkelio įmonių ir infrastruktūros valdytojų vykdoma mašinistų stebėsena

1. Geležinkelio įmonės ir infrastruktūros valdytojai turi užtikrinti ir prižiūrėti, kad mašinistų, kuriuos jie yra įdarbinę arba su kuriais yra sudarę sutartį, pažymėjimai ir sertifikatai būtų galiojantys.

Jie nustato mašinistų stebėsenos sistemą. Jei tokios stebėsenos rezultatai verčia abejoti mašinisto kompetencija dirbti šį darbą ir jo pažymėjimo arba sertifikato tolesniu galiojimu, geležinkelio įmonės ir infrastruktūros valdytojai nedelsdami imasi reikiamų priemonių.

2. Jei mašinistas mano, kad dėl jo sveikatos būklės kyla abejonių dėl jo tinkamumo dirbti šį darbą, jis tuojau pat praneša apie tai atitinkamai geležinkelio įmonei ar infrastruktūros valdytojui.

Kai tik geležinkelio įmonė ar infrastruktūros valdytojas sužino arba gydytojas jiems praneša, kad mašinisto sveikatos būklė pablogėjo taip, kad kyla abejonių dėl jo tinkamumo dirbti šį darbą, jie nedelsdami imasi reikiamų priemonių, įskaitant II priedo 3.1 punkte minimą patikrinimą ir prireikus sertifikato galiojimo nutraukimą bei 22 straipsnio 2 dalyje numatyto registro atnaujinimą. Be to, geležinkelio įmonė ar infrastruktūros valdytojas užtikrina, kad mašinistams jų darbo metu nedarytų poveikio jokios medžiagos, galinčios pakenkti jų susikaupimui, atidumui ar elgesiui. Kompetentinga institucija nedelsiant informuojama visais atvejais, kai mašinistas nedarbingas ilgiau negu tris mėnesius.

V SKYRIUS

KOMPETENTINGOS INSTITUCIJOS UŽDAVINIAI IR SPRENDIMAI

19 straipsnis

Kompetentingos institucijos uždaviniai

1. Kompetentinga institucija, laikydamasi skaidrumo ir nediskriminavimo principų, vykdo šiuos uždavinius:

a) išduoda ir atnaujina pažymėjimus bei išduoda dublikatus, kaip numatyta 6 ir 14 straipsniuose;

b) užtikrina periodiškai rengiamus egzaminus ir (arba) testus, kaip numatyta 16 straipsnio 1 dalyje;

c) sustabdo ir nutraukia pažymėjimų galiojimą bei informuoja dokumentus išduodančią įstaigą apie pagrįstus prašymus sustabdyti sertifikatų galiojimą, kaip numatyta 29 straipsnyje;

d) jei valstybė narė yra taip nustačiusi, pripažįsta asmenis ar įstaigas, kaip numatyta 23 ir 25 straipsniuose;

▼B

e) užtikrina, kad būtų skelbiamas ir atnaujinamas akredituotų ar pripažintų asmenų ir įstaigų registras, kaip numatyta 20 straipsnyje;

f) veda ir atnaujina pažymėjimų registrą, kaip numatyta 16 straipsnio 1 dalyje ir 22 straipsnio 1 dalyje;

g) stebi mašinistų sertifikavimo procesą, kaip numatyta 26 straipsnyje;

h) atlieka patikras, kaip numatyta 29 straipsnyje;

i) nustato egzaminuotojams taikomus nacionalinius kriterijus, kaip numatyta 25 straipsnio 5 dalyje.

Kompetentinga institucija skubiai atsako į prašymus suteikti informaciją ir, ruošdama pažymėjimus, nedelsdama pateikia bet kokius prašymus suteikti papildomą informaciją.

2. Kompetentinga institucija negali deleguoti 1 dalies c, g ir i punktuose numatytų uždavinių tretiesiems asmenims.

3. Uždaviniai deleguojami laikantis skaidrumo ir nediskriminavimo principų ir tai neturi sukelti interesų konflikto.

4. Jei kompetentinga institucija deleguoja arba paveda sutartimi geležinkelio įmonei 1 dalies a ar b punkte nurodytus uždavinius, turi būti laikomasi bent vienos iš šių sąlygų:

a) geležinkelio įmonė išduoda pažymėjimus tik savo mašinistams;

b) atitinkamoje teritorijoje geležinkelio įmonė neturi išimtinių teisių į jokius deleguotus ar sutartimi pavestus uždavinius.

5. Jei kompetentinga institucija deleguoja arba paveda sutartimi uždavinius tretiesiems asmenims, įgaliotasis atstovas arba rangovas, atlikdamas šiuos uždavinius, privalo vykdyti šioje direktyvoje kompetentingoms institucijoms nustatytas pareigas.

6. Jei kompetentinga institucija deleguoja arba paveda sutartimi uždavinius tretiesiems asmenims, ji sukuria sistemą, skirtą tikrinti, kaip atliekami šie uždaviniai, ir užtikrina, kad būtų laikomasi 2, 4 ir 5 dalyse išvardytų sąlygų.

20 straipsnis

Akreditavimas ir pripažinimas

1. Pagal šią direktyvą akredituoti asmenys ar įstaigos akredituojami atitinkamos valstybės narės paskirtos akreditavimo įstaigos. Akreditavimo procesas grindžiamas nepriklausomumo, kompetencijos ir nešališkumo kriterijais, pavyzdžiui, atitinkamais EN 45 000 serijos Europos standartais, ir kandidatų pateiktų dokumentų, kuriais tinkamai pagrindžiami jo gebėjimai aptariamoje srityje, vertinimu.

▼B

2. Vietoj 1 dalyje numatyto akreditavimo valstybė narė gali numatyti, kad pagal šią direktyvą pripažinti asmenys ar įstaigos būtų pripažįstami atitinkamos valstybės narės paskirtos kompetentingos institucijos ar įstaigos. Pripažinimas grindžiamas nepriklausomumo, kompetencijos ir nešališkumo kriterijais. Tačiau tais atvejais, kai kompetencija tam tikroje srityje yra ypač reta, pagal 32 straipsnio 2 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą Komisijai pareiškus teigiamą nuomonę, leidžiama šios taisyklės išimtis.

Nepriklausomumo kriterijus netaikomas mokymo atveju, kaip numatyta 23 straipsnio 5 ir 6 dalyse.

3. Kompetentinga valdžios institucija užtikrina, kad būtų skelbiamas ir atnaujinamas pagal šią direktyvą akredituotų ar pripažintų asmenų ir įstaigų registras.

21 straipsnis

Kompetentingos institucijos sprendimai

1. Kompetentinga institucija pagrindžia savo sprendimus.

2. Kompetentinga institucija užtikrina, kad būtų nustatyta administracinių skundų teikimo tvarka, pagal kurią darbdaviai ir mašinistai gali prašyti, kad būtų peržiūrėtas sprendimas dėl pagal šią direktyvą pateikto prašymo.

3. Valstybės narės imasi reikiamų priemonių užtikrinti kompetentingos institucijos priimamų sprendimų teisminę peržiūrą.

22 straipsnis

Registrai ir keitimasis informacija

1. Kompetentingos institucijos turi:

a) vesti visų išduotų, atnaujintų, pratęstų ir pataisytų pažymėjimų, pažymėjimų, kurių galiojimo laikas pasibaigęs, pažymėjimų, kurių galiojimas sustabdytas, nutrauktas, ar pažymėjimų, apie kuriuos pranešta, kad jie pamesti, pavogti ar sunaikinti, registrą. Šiame registre pateikiami I priedo 4 punkte nurodyti duomenys apie kiekvieną pažymėjimą, kuriuos galima gauti naudojant kiekvienam mašinistui jo šalyje suteiktą numerį. Registras reguliariai atnaujinamas;

b) gavus pagrįstą prašymą, kompetentingoms valstybių narių institucijoms, agentūrai ar bet kuriam mašinistų darbdaviui teikti informaciją apie šių pažymėjimų būklę.

2. Kiekviena geležinkelio įmonė ir infrastruktūros valdytojas turi:

a) vesti visų išduotų, atnaujintų, pratęstų ir pataisytų sertifikatų, sertifikatų, kurių galiojimo laikas pasibaigęs, sertifikatų, kurių galiojimas sustabdytas, nutrauktas, ar sertifikatų, apie kuriuos buvo pranešta, kad jie pamesti, pavogti ar sunaikinti, registrą arba užtikrinti, kad registras būtų vedamas. Šiame registre pateikiami I priedo 4 punkte nurodyti duomenys apie kiekvieną sertifikatą bei duomenys apie 16 straipsnyje numatytus periodinius patikrinimus. Registras reguliariai atnaujinamas;

▼B

b) bendradarbiauti su valstybės narės, kurioje yra jų buveinė, kompetentinga institucija, siekiant keistis informacija su kompetentinga institucija ir leisti jai susipažinti su reikiamais duomenimis;

c) teikti informaciją apie šių sertifikatų turinį kitų valstybių narių kompetentingoms institucijoms, kai jos to prašo, jei ši informacija reikalinga dėl jų vykdomos tarpvalstybinės veiklos.

3. Traukinio mašinistui suteikiama galimybė susipažinti su savo duomenimis, saugomais kompetentingų institucijų registre ir geležinkelio įmonių registre, o mašinistui pareikalavus pateikiama šių duomenų kopija.

4. Kompetentingos institucijos bendradarbiauja su agentūra, siekdamos užtikrinti 1 ir 2 dalyse numatytų registrų tarpusavio sąveiką.

Šiuo tikslu Komisija, remdamasi agentūros parengtu projektu, iki 2008 m. gruodžio 4 d. priima pagrindinius sukurtinų registrų parametrus, pvz., registruotinus duomenis, jų formatą ir keitimosi duomenimis protokolą, prieigos teises, duomenų saugojimo trukmę ir taisykles, kurių reikia laikytis bankroto atveju. Šios priemonės, kuriomis siekiama iš dalies pakeisti neesmines šios direktyvos nuostatas ją papildant, tvirtinamos taikant 32 straipsnio 3 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

5. Kompetentingos institucijos, infrastruktūros valdytojai ir geležinkelio įmonės užtikrina, kad 1 ir 2 dalyse numatyti registrai ir jų naudojimo tvarka atitiktų Direktyvos 95/46/EB nuostatas.

6. Agentūra užtikrina, kad pagal 2 dalies a ir b punktus sukurta sistema atitiktų Reglamento (EB) Nr. 45/2001 nuostatas.

VI SKYRIUS

MAŠINISTŲ MOKYMAS IR EGZAMINAVIMAS

23 straipsnis

Mokymas

1. Mašinistų mokymą sudaro dalis, susijusi su pažymėjimu ir atspindinti bendrąsias profesines žinias, kaip nurodyta IV priede, bei dalis, susijusi su sertifikatu ir atspindinti specialiąsias profesines žinias, kaip nurodyta V ir VI prieduose.

▼B

2. Mokymo metodika atitinka III priede nustatytus kriterijus.

3. Su pažymėjimu susijusios mokymo dalies tikslai apibrėžti IV priede, o su sertifikatu – V ir VI prieduose. Šie mokymo dalies tikslai gali būti papildyti:

a) atitinkamomis TSS, patvirtintomis pagal Direktyvą 96/48/EB arba Direktyvą 2001/16/EB. Šiuo atveju Komisija užtikrina TSS ir IV, V, VI priedų suderinamumą; arba

b) agentūros pagal Reglamento (EB) Nr. 881/2004 17 straipsnį pasiūlytais kriterijais. Šie kriterijai, kuriais siekiama iš dalies pakeisti neesmines šios direktyvos nuostatas ją papildant, patvirtinami taikant 32 straipsnio 3 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

4. Remdamosi Direktyvos 2004/49/EB 13 straipsniu, valstybės narės imasi priemonių užtikrinti kandidatams į mašinistus teisingas ir nediskriminuojančias galimybes dalyvauti mokyme, kuris yra reikalingas, kad būtų įvykdytos sąlygos pažymėjimui ir sertifikatui gauti.

5. Mokymo uždavinius, susijusius su bendrosioms profesinėms žinioms, kaip numatyta 11 straipsnio 4 dalyje, kalbų mokėjimu, kaip numatyta 12 straipsnyje, ir profesinėmis žiniomis apie riedmenis, kaip numatyta 13 straipsnio 1 dalyje, įgyvendina asmenys ar įstaigos, akredituoti ar pripažinti pagal 20 straipsnį.

6. Mokymo uždavinius, susijusius su infrastruktūros išmanymu, kaip numatyta 13 straipsnio 2 dalyje, įskaitant maršrutų išmanymą ir valdymo taisykles bei tvarką, įgyvendina asmenys ar įstaigos, akredituoti ar pripažinti valstybės narės, kurioje yra infrastruktūra.

7. Pažymėjimų atveju Direktyvoje 2005/36/EB nustatyta bendroji profesinės kvalifikacijos pripažinimo sistema ir toliau taikoma pripažįstant mašinistų, kurie yra kurios nors valstybės narės piliečiai ir kuriems mokymo sertifikatas buvo išduotas trečiojoje šalyje, profesinę kvalifikaciją.

8. Privaloma parengti tęstinio mokymo programą, skirtą užtikrinti, kad būtų išlaikyta darbuotojų kompetencija, laikantis Direktyvos 2004/49/EB III priedo 2 punkto e papunkčio.

24 straipsnis

Mokymo išlaidos

1. Valstybės narės užtikrina, kad būtų imtasi priemonių siekiant išvengti, kad geležinkelio įmonės arba infrastruktūros valdytojo investicijomis į mašinisto mokymą nepagrįstai pasinaudotų kita geležinkelio įmonė arba infrastruktūros valdytojas tuo atveju, jei šis mašinistas iš jų savanoriškai išeitų pereidamas dirbti į tą geležinkelio įmonę arba pas tą infrastruktūros valdytoją.

▼B

2. Šio straipsnio įgyvendinimui skiriamas ypatingas dėmesys rengiant 33 straipsnyje nurodytą ataskaitą, ypač to straipsnio f punkte nurodytu aspektu.

25 straipsnis

Egzaminai

1. Egzaminus ir egzaminuotojus, skirtus patikrinti reikiamą kvalifikaciją nurodo:

a) su pažymėjimu susijusios dalies atveju kompetentinga institucija, nustatydama tvarką, kurios reikia laikytis siekiant gauti pažymėjimą pagal 14 straipsnio 1 dalį;

b) su sertifikatu susijusios dalies atveju geležinkelio įmonė ar infrastruktūros valdytojas, nustatydamas tvarką, kurios reikia laikytis siekiant gauti sertifikatą pagal 15 straipsnį.

2. 1 dalyje nurodytų egzaminų eigą stebi kompetentingi egzaminuotojai, akredituoti ar pripažinti pagal 20 straipsnį, ir egzaminai organizuojami taip, kad būtų išvengta interesų konflikto.

3. Infrastruktūros išmanymą, įskaitant maršrutų išmanymą ir valdymo taisykles, vertina asmenys ar įstaigos, akredituoti ar pripažinti valstybės narės, kurioje yra infrastruktūra.

4. 1 dalyje nurodyti egzaminai organizuojami taip, kad būtų išvengta interesų konflikto, neatmetant galimybės, kad egzaminuotojas gali priklausyti sertifikatą išduodančiai geležinkelio įmonei ar infrastruktūros valdytojui.

5. Egzaminuotojai ir egzaminai gali būti parenkami vadovaujantis Bendrijos kriterijais, patvirtintais remiantis agentūros parengtu projektu. Šios priemonės, skirtos iš dalies pakeisti neesmines šios direktyvos nuostatas ją papildant, tvirtinamos taikant 32 straipsnio 3 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu. Dėl neišvengiamoms skubos priežasčių Komisija gali taikyti 32 straipsnio 4 dalyje nurodytą skubos procedūrą.

Nesant tokių Bendrijos kriterijų, kompetentingos institucijos nustato nacionalinius kriterijus.

6. Mokymo kursų pabaigoje turi būti teorinių žinių ir praktinių įgūdžių patikrinimas. Gebėjimas valdyti vertinamas mašinistui važiuojant geležinkelių tinklu. Tikrinant, kaip taikomos valdymo taisyklės ir kaip mašinistas elgiasi ypač sudėtingose situacijose, gali būti naudojami ir treniruokliai.

▼B

VII SKYRIUS

ĮVERTINIMAS

26 straipsnis

Kokybės standartai

Kompetentingos institucijos užtikrina, kad nuolat būtų vykdoma visos su mokymu, įgūdžių įvertinimu bei pažymėjimų ir sertifikatų atnaujinimu susijusios veiklos stebėsena remiantis kokybės standartų sistema. Ši nuostata netaikoma veiklai, kuriai jau taikomos saugos valdymo sistemos, kurias pagal Direktyvą 2004/49/EB įgyvendina geležinkelio įmonės ir infrastruktūros valdytojai.

27 straipsnis

Nepriklausomas įvertinimas

1. Ne rečiau kaip kas penkeri metai kiekvienoje valstybėje narėje atliekamas profesinių žinių ir kompetencijos įgijimo ir įvertinimo bei pažymėjimų ir sertifikatų išdavimo sistemos nepriklausomas įvertinimas. Tai netaikoma veiklai, kuriai jau taikomos saugos valdymo sistemos, kurias pagal Direktyvą 2004/49/EB įgyvendina geležinkelio įmonės ir infrastruktūros valdytojai. Įvertinimą atlieka kvalifikuoti atitinkamos veiklos nevykdantys asmenys.

2. Tokio nepriklausomo įvertinimo rezultatai tinkamai įforminami dokumentais ir pateikiami atitinkamoms kompetentingoms institucijoms. Prireikus valstybės narės imasi tinkamų priemonių nepriklausomo įvertinimo metu nustatytiems trūkumams pašalinti.

VIII SKYRIUS

KITI TRAUKINIO BRIGADOS NARIAI

28 straipsnis

Ataskaita dėl kitų traukinio brigados narių

1. Ataskaitoje, kuri turi būti pateikta iki 2009 m. birželio 4 d., agentūra, atsižvelgdama į „eismo valdymo ir veiklos“ TSS, parengtas pagal Direktyvas 96/48/EB ir 2001/16/EB, nurodo kitų brigados narių, atliekančių su sauga susijusias užduotis, savo profesine kvalifikacija atitinkamai prisidedančių prie geležinkelių saugos, darbo turinio aprašymą ir jų užduotis, kurios turėtų būti reglamentuojamos Bendrijos lygiu naudojant pažymėjimų ir (arba) sertifikatų sistemą, kuri gali būti panaši į šioje direktyvoje nustatytą sistemą.

2. Šios ataskaitos pagrindu Komisija iki 2010 m. birželio 4 d. parengia ataskaitą ir, jei tikslinga, pateikia teisėkūros pasiūlymą dėl 1 dalyje nurodytų kitų brigados narių sertifikavimo sistemos.

▼B

IX SKYRIUS

KONTROLĖ IR SANKCIJOS

29 straipsnis

Kompetentingos institucijos vykdoma kontrolė

1. Kompetentinga institucija jos jurisdikcijos teritorijoje eksploatuojamame traukinyje bet kuriuo metu gali patikrinti, ar traukinio mašinistas turi pagal šią direktyvą išduotus dokumentus.

2. Greta 1 dalyje numatyto patikrinimo, aplaidumo darbo vietoje atveju kompetentinga institucija gali patikrinti, ar atitinkamas mašinistas atitinka 13 straipsnyje nustatytus reikalavimus.

3. Kompetentinga institucija gali atlikti tyrimus, ar veiklą jos jurisdikcijos teritorijoje vykdantys mašinistai, geležinkelio įmonės, infrastruktūros valdytojai, tikrintojai ir mokymo centrai laikosi šios direktyvos.

4. Jei kompetentinga institucija nustato, kad mašinistas nebeatitinka vienos ar kelių būtinų sąlygų, ji imasi šių priemonių:

a) jei tai susiję su kompetentingos institucijos išduotu pažymėjimu: kompetentinga institucija sustabdo pažymėjimo galiojimą. Pažymėjimo galiojimas sustabdomas laikinai arba visam laikui, atsižvelgiant į geležinkelių saugai keliamos rizikos mastą. Ji nedelsdama praneša atitinkamam mašinistui ir jo darbdaviui apie savo sprendimo priežastis nepažeisdama 21 straipsnyje numatytos peržiūros teisės. Ji nurodo pažymėjimo atgavimo tvarką;

b) jei tai susiję su kitoje valstybėje narėje kompetentingos institucijos išduotu pažymėjimu, kompetentinga institucija kreipiasi į tą instituciją pateikdama pagrįstą prašymą atlikti tolesnį tyrimą arba sustabdyti pažymėjimo galiojimą. Prašančioji kompetentinga institucija apie savo prašymą informuoja Komisiją ir kitas kompetentingas institucijas. Tokį pažymėjimą išdavusi institucija išnagrinėja prašymą per keturias savaites ir informuoja kitą instituciją apie savo sprendimą. Pažymėjimą išdavusi institucija apie sprendimą taip pat informuoja Komisiją ir kitas kompetentingas institucijas. Kompetentinga institucija gali uždrausti traukinių mašinistams vykdyti veiklą jos jurisdikcijos teritorijoje, kol bus gautas pranešimas apie pažymėjimą išduodančios institucijos sprendimą;

c) jei tai susiję su sertifikatu: kompetentinga institucija kreipiasi į sertifikatą išduodančią instituciją prašydama atlikti tolesnį tyrimą arba sustabdyti sertifikato galiojimą. Sertifikatą išduodanti institucija imasi atitinkamų priemonių ir per keturias savaites kompetentingai institucijai pateikia atsakymą. Kompetentinga institucija gali uždrausti traukinių mašinistams vykdyti veiklą jos jurisdikcijos teritorijoje, kol bus gautas sertifikatą išduodančios institucijos atsakymas, ir apie tai informuoja Komisiją bei kitas kompetentingas institucijas.

▼B

Bet kuriuo atveju, jei kompetentingos institucijos nuomone konkretus mašinistas kelia rimtą grėsmę geležinkelių saugai, ji nedelsdama imasi reikalingų veiksmų, pavyzdžiui, prašo infrastruktūros valdytojo sustabdyti traukinį ir uždraudžia mašinistui vykdyti veiklą jos jurisdikcijos teritorijoje tiek laiko, kiek būtina. Apie tokį sprendimą ji informuoja Komisiją ir kitas kompetentingas institucijas.

Visais atvejais kompetentinga institucija arba tam paskirta įstaiga atnaujina 22 straipsnyje numatytą registrą.

5. Jei kompetentinga institucija mano, kad kitoje valstybėje narėje kompetentingos institucijos pagal 4 dalį priimtas sprendimas neatitinka keliamų reikalavimų, šis klausimas perduodamas svarstyti Komisijai, kuri per tris mėnesius pateikia savo nuomonę. Prireikus atitinkamai valstybei narei pasiūloma imtis atitinkamų korekcinių priemonių. Nepasiekus susitarimo arba kilus ginčui, šis klausimas perduodamas svarstyti 32 straipsnio 1 dalyje nurodytam komitetui, o Komisija pagal 32 straipsnio 2 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą priima reikalingas priemones. Valstybė narė gali drausti mašinistui valdyti savo teritorijoje pagal 4 dalį tol, kol klausimas išsprendžiamas pagal šią dalį.

30 straipsnis

Sankcijos

Nepažeidžiant šioje direktyvoje nustatytų kitų sankcijų ar tvarkos, valstybės narės nustato taisykles dėl sankcijų, taikomų už nacionalinių nuostatų, priimtų remiantis šia direktyva, pažeidimus ir imasi visų būtinų priemonių jų įgyvendinimui užtikrinti. Numatytos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos, nediskriminuojančios ir atgrasančios. Valstybės narės informuoja Komisiją apie tokias nuostatas ne vėliau kaip iki 36 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje nurodytos dienos ir nedelsiant praneša apie bet kokius vėlesnius pakeitimus, kurie turi įtakos toms nuostatoms.

X SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

31 straipsnis

Priedų adaptavimas

1. Priemonės, kuriomis siekiama iš dalies pakeisti neesmines šios direktyvos nuostatas pritaikant priedus prie mokslinės ir techninės pažangos, patvirtinamos taikant 32 straipsnio 3 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu. Dėl neišvengiamų skubos priežasčių Komisija gali taikyti 32 straipsnio 4 dalyje nurodytą skubos procedūrą.

2. Jei priedų pritaikomosios pataisos susijusios su sveikata ir saugos sąlygomis arba profesiniais gebėjimais, Komisija užtikrina, kad prieš jas priimant būtų konsultuojamasi su socialiniais partneriais.

▼B

32 straipsnis

Komitetas

1. Komisijai padeda komitetas, įsteigtas Direktyvos 96/48/EB 21 straipsniu.

2. Darant nuorodą į šią dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 5 ir 7 straipsniai, atsižvelgiant į minėto sprendimo 8 straipsnio nuostatas.

Sprendimo 1999/468/EB 5 straipsnio 6 dalyje nustatytas laikotarpis yra trys mėnesiai.

3. Jeigu daroma nuoroda į šią dalį, taikomos Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnio 1–4 dalys ir 7 straipsnis, atsižvelgiant į minėto sprendimo 8 straipsnį.

4. Jeigu daroma nuoroda į šią dalį, taikomos Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnio 1, 2, 4 ir 6 dalys ir 7 straipsnis, atsižvelgiant į minėto sprendimo 8 straipsnį.

33 straipsnis

Ataskaita

Remdamasi šia direktyva, agentūra įvertina traukinių mašinistų sertifikavimo raidą. Ne vėliau kaip per ketverius metus nuo registrų pagrindinių kriterijų patvirtinimo, kaip numatyta 22 straipsnio 4 dalyje, agentūra pateikia Komisijai ataskaitą, kurioje prireikus nurodo, kaip pagerinti sistemą šiais klausimais:

a) pažymėjimų ir sertifikatų išdavimo tvarka;

b) mokymo centrų ir egzaminuotųjų akreditavimas;

c) kompetentingų institucijų įgyvendinama kokybės sistema;

d) sertifikatų abipusis pripažinimas;

e) IV, V ir VI prieduose nurodytų mokymo reikalavimų atitikimas rinkos struktūrai ir 4 straipsnio 2 dalies a punkte minėtoms kategorijoms;

f) registrų tarpusavio ryšys ir mobilumas darbo rinkoje.

Be to, šioje ataskaitoje agentūra tam tikrais atvejais gali rekomenduoti priemones, susijusias su pareiškėjų, prašančių išduoti suderintą sertifikatą, profesinių žinių apie riedmenis ir atitinkamą infrastruktūrą teoriniu ir praktiniu tikrinimu.

Vadovaudamasi šiomis rekomendacijomis Komisija imasi atitinkamų priemonių ir prireikus siūlo šios direktyvos pakeitimus.

▼B

34 straipsnis

Integroscheminių kortelių naudojimas

Iki 2012 m. gruodžio 4 d. agentūra išnagrinėja galimybę naudoti integroscheminę kortelę, apimančią 4 straipsnyje nurodytą pažymėjimą ir sertifikatus, ir parengia ekonominės naudos analizę.

Priemonės, kuriomis siekiama iš dalies pakeisti neesmines šios direktyvos nuostatas ir kurios yra susijusios su techninėmis ir funkcinėmis tokios integroscheminės kortelės specifikacijomis, patvirtinamos remiantis agentūros parengtu projektu taikant 32 straipsnio 3 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

Jei įdiegiant integroscheminę kortelę nebūtina atlikti šios direktyvos ar jos priedų pakeitimų, integroscheminės kortelės specifikacijos patvirtinamos taikant 32 straipsnio 2 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą.

35 straipsnis

Bendradarbiavimas

Valstybės narės padeda viena kitai įgyvendinti šią direktyvą. Kompetentingos institucijos bendradarbiauja šiuo įgyvendinimo etapu.

Agentūra padeda šiame bendradarbiavime ir organizuoja atitinkamus susitikimus su kompetentingų institucijų atstovais.

36 straipsnis

Įgyvendinimas

1. Valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie yra būtini, kad būtų laikomasi šios direktyvos, ne vėliau kaip iki 2009 m. gruodžio 4 d. Jos nedelsdamos apie tai praneša Komisijai.

Valstybės narės, priimdamos šias priemones, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai pagrindinių nacionalinės teisės nuostatų, kurias jos priima šios direktyvos taikymo srityje, tekstus. Apie tai Komisija praneša kitoms valstybėms narėms.

3. Šios direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę ir įgyvendinimo pareigos netaikomos Kiprui ir Maltai, kol jų teritorijose nėra geležinkelių sistemos.

37 straipsnis

Laipsniško įgyvendinimo ir pereinamasis laikotarpiai

Ši direktyva laipsniškai įgyvendinama toliau nurodyta tvarka:

1. 22 straipsnyje numatyti registrai sukuriami per dvejus metus nuo 22 straipsnio 4 dalyje numatytų registrų pagrindinių rodiklių patvirtinimo.

▼B

2. a) Per dvejus metus nuo 22 straipsnio 4 dalyje numatytų registrų pagrindinių rodiklių patvirtinimo sertifikatai ar pažymėjimai laikantis šios direktyvos išduodami mašinistams, teikiantiems tarpvalstybines paslaugas, kabotažo paslaugas ar krovinių vežimo paslaugas kitoje valstybėje narėje arba dirbantiems bent dvejose valstybėse narėse, nepažeidžiant 3 punkto nuostatų.

Nuo tos pačios datos visi traukinių mašinistai, teikiantys pirmiau minėtas paslaugas, įskaitant pažymėjimų ar sertifikatų pagal šią direktyvą dar neturinčius mašinistus, yra periodiškai tikrinami, kaip numatyta 16 straipsnyje.

b) Per dvejus metus nuo 1 punkte numatytų registrų sukūrimo visi nauji pažymėjimai ir sertifikatai išduodami laikantis šios direktyvos, nepažeidžiant 3 punkto nuostatų.

c) Per septynerius metus nuo 1 punkte numatytų registrų sukūrimo visi mašinistai privalo gauti pažymėjimus ir sertifikatus pagal šią direktyvą. Juos išduodančios institucijos atsižvelgia į kiekvieno mašinisto jau įgytą visą profesinę kompetenciją taip, kad dėl šio reikalavimo nesusidarytų nebūtina administracinė ir finansinė našta. Anksčiau mašinistui suteiktos teisės valdyti turi būti kiek įmanoma išsaugotos. Nepaisant to, pažymėjimus ir sertifikatus išduodančios įstaigos gali nuspręsti, kad būtina papildomai patikrinti ir (arba) mokyti atitinkamai atskirus mašinistus ar mašinistų grupes, kad jie galėtų gauti pažymėjimus ir (arba) sertifikatus pagal šią direktyvą.

3. Mašinistai, kuriems leidžiama valdyti pagal nuostatas, taikytas prieš pradedant taikyti šios direktyvos nuostatas pagal 2 punkto a arba b papunkčius, remdamiesi jiems suteiktomis teisėmis gali toliau vykdyti savo profesinę veiklą, netaikant šios direktyvos nuostatų, ne ilgiau kaip septynerius metus nuo 1 punkte numatytų registrų sukūrimo.

Mokinių, pradėjusių mokytis pagal patvirtintą lavinimo ir mokymo programą arba patvirtintą mokymo kursą prieš pradedant taikyti 2 punkto a arba b papunktį, atveju valstybės narės gali išduoti pažymėjimus tokiems mokiniams pagal esamas nacionalines nuostatas.

Šiame punkte minėtiems mašinistams ir mokiniams kompetentinga institucija arba susijusios institucijos išskirtiniais atvejais gali leisti netaikyti II priede nurodytų medicininių reikalavimų. Taikant tokią išimtį išduoto pažymėjimo galiojimas ribojamas atitinkamų valstybių narių teritorija.

4. Kompetentingos institucijos, geležinkelio įmonės ir infrastruktūros valdytojai užtikrina, kad pažymėjimų ir sertifikatų pagal šią direktyvą neturintiems mašinistams bus laipsniškai taikomi periodiniai tikrinimai, atitinkantys numatytuosius 16 straipsnyje.

▼B

5. Jei valstybė narė pageidauja, Komisija prašo agentūros, pasikonsultavus su ta valstybe nare, atlikti šios direktyvos nuostatų taikymo traukinių mašinistams, vykdantiems veiklą tik tos valstybės narės teritorijoje, ekonominės naudos analizę. Ekonominės naudos analizė apima 10 metų laikotarpį. Ekonominės naudos analizė pateikiama Komisijai per dvejus metus nuo 1 punkte numatytų registrų sukūrimo.

Šiai ekonominės naudos analizei parodžius, kad šios direktyvos nuostatų taikymo tokiems traukinių mašinistams išlaidos viršija gaunamą naudą, per šešis mėnesius nuo šios ekonominės naudos analizės rezultatų pateikimo Komisija pagal 32 straipsnio 2 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą priima sprendimą. Ji gali nuspręsti, kad šio straipsnio 2 punkto b ir c papunkčių nuostatos atitinkamos valstybės narės teritorijoje tokiems mašinistams neprivalo būti taikomos iki 10 metų laikotarpiu.

Ne vėliau kaip likus 24 mėnesiams iki laikino atleidimo nuo nuostatų taikymo laikotarpio pabaigos Komisija, atsižvelgdama į atitinkamus geležinkelių transporto sektoriaus pokyčius atitinkamoje valstybėje narėje, pagal 32 straipsnio 2 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą gali paprašyti agentūros atlikti kitą ekonominės naudos analizę, kurią pastaroji turi pateikti Komisijai ne vėliau kaip likus 12 mėnesių iki šio laikino atleidimo nuo nuostatų taikymo laikotarpio pabaigos. Komisija sprendimą priima šio punkto antroje pastraipoje aprašyta tvarka.

38 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja kitą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

39 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

▼B

I PRIEDAS

BENDRIJOS PAŽYMĖJIMO IR SUDERINTO PAPILDOMO SERTIFIKATO PAVYZDYS

1. PAŽYMĖJIMO POŽYMIAI

Traukinio mašinisto pažymėjimo fizinės savybės privalo atitikti ISO 7810 ir ISO 7816–1 standartus.

Kortelė turi būti pagaminta iš polikarbonato.

Vairavimo pažymėjimų požymių atitikties tarptautiniams standartams patikrinimo metodai atitinka ISO 10373 standartą.

2. PAŽYMĖJIMO TURINYS

Pažymėjimo averse turi būti:

a) žodžiai „Traukinio mašinisto pažymėjimas“, parašyti didžiosiomis raidėmis pažymėjimą išdavusios valstybės narės kalba ar kalbomis;

b) pažymėjimą išdavusios valstybės narės pavadinimas;

c) pažymėjimą išdavusios valstybės narės skiriamasis ženklas, atitinkantis valstybės ISO 3166 kodą, atspausdintas negatyvu mėlyname stačiakampyje ir apsuptas 12 geltonų žvaigždučių ratu;

d) konkreti išduotame pažymėjime pateikta informacija, numeruojama taip:

i) pažymėjimo turėtojo pavardė;

ii) kitas (-i) pažymėjimo turėtojo vardas (-ai);

iii) pažymėjimo turėtojo gimimo data ir vieta;

iv) — pažymėjimo išdavimo data,

— pažymėjimo galiojimo terminas,

— pažymėjimą išdavusios institucijos pavadinimas,

— darbdavio darbuotojui suteiktas identifikavimo numeris (neprivaloma);

v) pažymėjimo numeris, užtikrinantis galimybę susipažinti su nacionalinio registro duomenimis;

vi) pažymėjimo turėtojo nuotrauka;

vii) pažymėjimo turėtojo parašas;

viii) pažymėjimo turėtojo nuolatinė gyvenamoji vieta arba pašto adresas (neprivaloma);

e) žodžiai „Europos Bendrijų pavyzdys“ pažymėjimą išdavusios valstybės narės kalba ar kalbomis ir žodžiai „Traukinio mašinisto pažymėjimas“ kitomis Bendrijos kalbomis, atspausdinti geltonai ir sudarantys pažymėjimo foną;

▼B

f) etaloninės spalvos:

— mėlyna: Pantone Reflex blue,

— geltona: Pantone yellow;

g) papildoma informacija arba medicininiai naudojimo apribojimai, kuriuos kompetentinga institucija nustato pagal II priedą, nurodomi kodais.

Kodus nustato Komisija pagal 32 straipsnio 2 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą, remdamasi agentūros rekomendacija.

3. SERTIFIKATAS

Sertifikate turi būti:

a) sertifikato turėtojo pavardė;

b) kitas (-i) sertifikato turėtojo vardas (-ai);

c) sertifikato turėtojo gimimo data ir vieta;

d) — sertifikato išdavimo data:

— sertifikato galiojimo terminas,

— sertifikatą išdavusios institucijos pavadinimas,

— darbdavio darbuotojui suteiktas identifikavimo numeris (neprivaloma);

e) pažymėjimo numeris, užtikrinantis galimybę susipažinti su nacionalinio registro duomenimis;

f) sertifikato turėtojo nuotrauka;

g) sertifikato turėtojo parašas;

h) sertifikato turėtojo nuolatinė gyvenamoji vieta arba pašto adresas (neprivaloma);

i) geležinkelio įmonės ar infrastruktūros valdytojo, kurio pavedimu mašinistas gali valdyti traukinius, pavadinimas ir adresas;

j) traukinių, kuriuos gali valdyti sertifikato turėtojas, kategorija;

k) riedmenų, kuriuos sertifikato turėtojas gali valdyti, tipas ar tipai;

l) infrastruktūros, kur sertifikato turėtojas gali valdyti;

m) papildoma informacija arba apribojimai;

n) kalbų mokėjimas.

4. BŪTINIAUSI NACIONALINIŲ REGISTRŲ DUOMENYS

a) Duomenys apie pažymėjimą:

visi pažymėjime nurodomi duomenys ir duomenys, susiję su 11 ir 16 straipsniuose nustatytais tikrinimo reikalavimais.

b) Duomenys apie sertifikatą:

visi sertifikate nurodomi duomenys ir duomenys, susiję su 12, 13 ir 16 straipsniuose nustatytais tikrinimo reikalavimais.

▼B

II PRIEDAS

MEDICININIAI REIKALAVIMAI

1. BENDRIEJI REIKALAVIMAI

1.1. Mašinistai negali turėti sveikatos sutrikimų arba vartoti vaistus ar medžiagas, kurios galėtų sukelti:

— staigų sąmonės praradimą,

— atidumo ir susikaupimo sumažėjimą,

— staigų nepajėgumą dirbti,

— pusiausvyros ar koordinacijos praradimą,

— žymų judrumo sumažėjimą.

1.2. Regėjimas

Turi būti laikomasi šių su regėjimu susijusių reikalavimų:

— regėjimo į tolį aštrumas, su pagalba ar be jos: 1,0; blogiau matančios akies – mažiausiai 0,5,

— korekciniams lęšiams taikomi maksimumai: +5 (toliaregystė)/–8 (trumparegystė). Išimtis galima daryti ypatingais atvejais, gavus akių ligų specialisto išvadą. Šiuo atveju sprendimą priima gydytojas,

— regėjimas trumpu ir vidutiniu atstumu: pakankama, su pagalba ar be jos,

— leidžiama naudoti kontaktinius lęšius ar akinius, jei regėjimą periodiškai tikrina specialistas,

— normalus spalvų jutimas: naudojamas pripažintas testas, pavyzdžiui, Išiharos testas, ir prireikus kitas pripažintas testas;

— regos laukas: visas,

▼M1

— abiejų akių regėjimas: efektyvus,

▼B

— abiakis regėjimas: efektyvus,

— spalvų signalų atpažinimas: testas grindžiamas atskirų spalvų atpažinimu, o ne reliatyviais skirtumais,

— kontrastų jutimas: geras,

— progresuojančių akių ligų nėra,

— lęšių implantai, atliktos keratotomijos ir keratektomijos operacijos leistinos tik tuomet, jei kasmet arba gydytojo nustatytais laikotarpiais tikrinamas operacijų poveikis akims,

▼B

— atsparumas akinimui,

— draudžiama naudoti spalvotus kontaktinius lęšius ir fotochrominius lęšius. Leidžiama naudoti lęšius su UV filtru.

1.3. Reikalavimai klausai ir kalbėjimui

Pakankama, audiograma patvirtinta klausa, t. y.:

— pakankama klausa kalbėtis telefonu ir gebėjimas išgirsti pavojaus signalus bei radijo pranešimus.

Orientacinės reikšmės yra šios:

— klausos sutrikimo laipsnis neturi viršyti 40 dB, esant 500 ir 1 000 Hz dažniui,

— tos ausies, kurioje oro laidumas garsui yra blogesnis, klausos sutrikimo laipsnis neturi viršyti 45 dB, esant 2 000 Hz dažniui,

— neturi būti jokių vestibuliarinės sistemos anomalijų,

— neleistini jokie lėtiniai kalbos sutrikimai (dėl būtinybės garsiai ir aiškiai perduoti pranešimus),

— ypatingais atvejais leidžiama naudoti klausos aparatus.

1.4. Nėštumas

Nustačius blogą toleravimą ar patologinę būklę, nėštumas turi būti laikomas priežastimi laikinai nušalinti mašinistę nuo pareigų. Turi būti taikomos nėščioms mašinistėms apsaugą teikiančios teisės normos.

2. PRIEŠ PRIIMANT Į DARBĄ ATLIKTINI BŪTINIAUSI PATIKRINIMAI

2.1. Sveikatos patikrinimai

— bendras sveikatos patikrinimas,

— sensorinių funkcijų patikrinimas (regėjimas, klausa, spalvų jutimas),

— kraujo ar šlapimo tyrimai, įskaitant tyrimą dėl cukrinio diabeto, kiek tai būtina siekiant įvertinti fizinę kandidato būklę,

— elektrokardiograma (EKG) ramybės būsenoje,

— patikrinimai dėl psichotropinių medžiagų, pavyzdžiui, neteisėtų narkotinių medžiagų ar psichotropinių medikamentų vartojimo, piktnaudžiavimo alkoholiu, jei dėl to kyla abejonių dėl tinkamumo darbui,

— kognityviniai sugebėjimai: dėmesys ir susikaupimas; atmintis; gebėjimas suvokti; gebėjimas samprotauti,

— komunikabilumas,

— psichomotorika: reakcijos greitis, rankų judesių koordinacija.

▼B

2.2. Profesiniai psichologiniai tyrimai

Profesinių psichologinių tyrimų tikslas yra padėti priimant į darbą ir valdyti personalą. Nustatant psichologinio įvertinimo turinį, tyrimo metu turi būti įvertinta ar kandidatas į mašinistus neturi nustatytų profesinių psichologinių trūkumų, pirmiausia tinkamumo atlikti darbą ar kitų svarbių asmenybės savybių trūkumų, kurie galėtų kliudyti saugiai vykdyti pareigas.

3. PERIODINIAI DARBUOTOJŲ SVEIKATOS PATIKRINIMAI

3.1. Dažnumas

Sveikatos patikrinimai (fizinė parengtis) turi būti atliekami ne rečiau kaip kas treji metai, jei asmuo yra jaunesnis nei 55 metų, o vėliau – kasmet.

Be to, pagal šios direktyvos 20 straipsnį akredituotas arba pripažintas gydytojas turi dažniau skirti sveikatos patikrinimus, jei to reikia dėl personalo nario sveikatos.

Nepažeidžiant 16 straipsnio 1 dalies, atitinkamas sveikatos patikrinimas turi būti atliktas, jei yra pagrindas abejoti, kad pažymėjimo ar sertifikato turėtojas nebeatitinka II priedo 1 punkte numatytų medicininių reikalavimų.

Fizinė parengtis turi būti tikrinama reguliariai ir po kiekvieno nelaimingo atsitikimo darbe, taip pat po nebuvimo darbe dėl nelaimingo atsitikimo, per kurį nukentėjo asmenys. Pagal šios direktyvos 20 straipsnį akredituotas arba pripažintas gydytojas gali nuspręsti atlikti papildomus sveikatos patikrinimus, pirmiausia po ne mažiau kaip 30 dienų nedarbingumo atostogų. Darbdavys turi paprašyti pagal šios direktyvos 20 straipsnį akredituoto arba pripažinto gydytojo patikrinti mašinisto fizinę parengtį, jei darbdavys turėjo nušalinti mašinistą nuo pareigų saugos sumetimais.

3.2. Būtiniausi periodinio sveikatos patikrinimo reikalavimai

Jei mašinistas atitinka visus patikrinimo prieš priimant į darbą kriterijus, periodiniai patikrinimai privalo apimti bent:

— bendrą sveikatos patikrinimą,

— sensorinių funkcijų patikrą (regėjimas, klausa, spalvų jutimas),

— kraujo arba šlapimo tyrimus, siekiant nustatyti, ar asmuo neserga cukriniu diabetu ir kitomis ligomis, kaip nurodyta atlikus klinikinius tyrimus,

— narkotinių medžiagų naudojimo tyrimus, jei yra klinikinių indikacijų.

Vyresniems nei 40 metų traukinių mašinistams taip pat būtina atlikti EKG ilsintis.

▼B

III PRIEDAS

MOKYMO METODAS

Turi būti gera teorinio mokymo (seminarai ir demonstraciniai užsiėmimai) ir praktinio mokymo (mokymas darbo vietoje, lokomotyvo valdymas prižiūrint ir be priežiūros mokymo tikslais uždarytuose geležinkelių ruožuose) pusiausvyra.

Mokymas naudojant kompiuterį yra tinkamas individualiai mokantis eksploatavimo taisyklių, signalizacijos situacijų ir t. t.

Simuliatorių naudoti neprivaloma, tačiau tai gali būti naudinga veiksmingai mokant mašinistus. Juos ypač naudinga naudoti mokant dirbti neįprastomis darbo sąlygomis ar mokant retai taikomų taisyklių. Ypatingas jų privalumas yra tai, kad jie sudaro galimybę įgauti tokių praktinių įgūdžių, kurių negalima išmokyti realiomis sąlygomis. Iš esmės, turi būti naudojami naujausios kartos simuliatoriai.

Susipažįstant su kelių atkarpomis pirmenybė turi būti teikiama tokiam apmokymui, kai vienas mašinistas lydi kitą mašinistą visą maršrutą atitinkamą kelionių skaičių dieną ir naktį. Greta kitų metodų, kaip alternatyvus mokymo metodas, gali būti naudojami kelio vaizdo matomo iš mašinisto kabinos įrašai.

▼M1

IV PRIEDAS

BENDROSIOS PROFESINĖS ŽINIOS IR SU PAŽYMĖJIMU SUSIJĘ REIKALAVIMAI

Bendrojo mokymo tikslas – suteikti bendrąją kompetenciją visais traukinių mašinisto profesijai svarbiais aspektais. Todėl bendrojo mokymo programoje pagrindinis dėmesys skiriamas pagrindinėms žinioms ir principams, kurių taikymas nepriklauso nuo riedmenų ar infrastruktūros tipo ir pobūdžio. Jį galima organizuoti be praktinių pratybų.

Kompetencija, susijusi su konkrečiais riedmenų tipais arba tam tikros infrastruktūros saugos ir valdymo taisyklėmis ir metodais, nėra bendrosios kompetencijos dalis. Mokymas, kurį vykdant suteikiama konkrečių riedmenų tipų ar infrastruktūros kompetencija, siejamas su traukinių mašinisto sertifikatu ir apibrėžtas V ir VI prieduose.

Bendrasis mokymas apima toliau išvardytas 1–7 temas. Vardijimo tvarka nėra pirmumo tvarka.

Sąraše pavartotais veiksmažodžiais nusakomas kompetencijos, kurią turi įgyti besimokantieji, pobūdis. Jų reikšmės apibūdintos toliau pateiktoje lentelėje.

Kompetencijos pobūdis	Aprašymas
žinoti, apibūdinti	šiais veiksmažodžiais apibūdinamas žinių (duomenų, faktų), kurių reikia ryšiams suvokti, įgijimas
suprasti, (at)pažinti (nustatyti)	šiais veiksmažodžiais apibūdinamas situacijos pažinimas ir įsiminimas, užduočių atlikimas ir problemų sprendimas apibrėžtame kontekste

1) Mašinisto darbas, darbo aplinka, mašinisto vaidmuo ir atsakomybė geležinkelio veiklos procese, su mašinisto pareigomis susiję profesiniai ir asmeniniai poreikiai:

   a) žinoti bendruosius įstatymus ir taisykles, kuriais reglamentuojama geležinkelio veikla ir sauga (reikalavimus ir procedūras, susijusias su traukinių mašinistų sertifikavimu, pavojingaisiais kroviniais, aplinkos apsauga, gaisrine sauga ir t. t.);

   b) suprasti konkrečius reikalavimus ir profesinius bei asmeninius poreikius (daugiausia savarankiškas darbas, darbas pamainomis visą parą, asmeninė apsauga ir saugumas, dokumentų skaitymas ir atnaujinimas ir t. t.);

   c) suprasti, koks elgesys dera su kritiškai svarbiomis saugai pareigomis (vaistų, alkoholio, narkotinių ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimas, liga, stresas, nuovargis ir t. t.);

   d) pažinti norminius ir darbo dokumentus (pvz., taisyklių sąvadą, maršruto vadovą, mašinisto instrukciją ir t. t.);

   e) gebėti nustatyti susijusių asmenų atsakomybės sritis ir funkcijas;

▼M1

f) suprasti, kaip svarbu tiksliai vykdyti pareigas ir tiksliai taikyti darbo metodus;

g) suprasti profesinės sveikatos ir saugos svarbą (pvz., kaip reikia elgtis esant ant bėgių ir netoli jų, kaip saugiai įlipti į traukos riedmenį (traukos priemonę) ir iš jo (jos) išlipti, ergonomika, personalo saugos taisyklės, asmeninės apsaugos priemonės ir t. t.);

h) žinoti elgesio įgūdžius ir principus (streso valdymas, ekstremalios situacijos ir t. t.);

i) žinoti aplinkos apsaugos principus (tausus važiavimas ir t. t.).

2) Geležinkelių technologijos, įskaitant veiklos taisyklių saugos principus:

a) žinoti geležinkelio veiklos saugos principus, taisykles ir nuostatas;

b) gebėti nustatyti susijusių asmenų atsakomybės sritis ir funkcijas.

3) Pagrindiniai geležinkelio infrastruktūros principai:

a) žinoti sisteminius ir struktūrinius principus ir parametrus;

b) žinoti bėgių, stočių, kaupiamųjų kelynų bendrąsias charakteristikas;

c) žinoti geležinkelio statinius (tiltai, tuneliai, punktai ir kt.).

d) žinoti eismo organizavimo būdus (vienkelis, dvikelis geležinkelis ir kt.);

e) žinoti signalizavimo ir traukinių valdymo sistemas;

f) žinoti saugos įrenginius (įkaitusių ašidėžių aptiktuvai, dūmų detektoriai tuneliuose ir kt.);

g) žinoti, kaip tiekiama traukos elektros energija (kontaktinis tinklas, trečiasis bėgis ir kt.).

4) Pagrindiniai operatyvinio ryšio principai:

a) žinoti ryšio svarbą ir ryšių priemones bei procedūras;

b) gebėti nustatyti asmenis, su kuriais turi susisiekti mašinistas, jų vaidmenį ir atsakomybę (infrastruktūros valdytojo personalas, kitų traukinio darbuotojų pareigos ir t. t.);

c) atpažinti situacijas ir (arba) priežastis, kai reikia inicijuoti ryšį;

d) suprasti ryšio metodus.

▼M1

5) Traukiniai, jų sandara ir traukos riedmenims, prekiniams ir keleiviniams vagonams bei kitų rūšių riedmenims keliami techniniai reikalavimai:

a) žinoti bendruosius traukos tipus (elektriniai traukiniai, šilumvežiai, garvežiai ir kt.);

b) apibūdinti transporto priemonės sandarą (vežimėliai, kėbulai, mašinisto kabina, apsaugos sistemos ir kt.);

c) žinoti ženklinimo užrašų turinį ir sistemas;

d) žinoti traukinio sandaros dokumentus;

e) suprasti stabdžių sistemas ir jų charakteristikų skaičiavimus;

f) gebėti nustatyti traukinio greitį;

g) gebėti nustatyti didžiausią apkrovą ir jėgas, veikiančias sukabinimo įtaisą;

h) žinoti, kaip veikia traukinių valdymo sistema ir kokia jos paskirtis.

6) Bendrieji su geležinkelio veikla susiję pavojai:

a) suprasti eismo saugos principus;

b) žinoti, kokia yra su geležinkelio veikla susijusi rizika, ir įvairias rizikos mažinimo priemones;

c) žinoti su sauga susijusius incidentus ir suprasti, kaip reikia elgtis ir (arba) reaguoti jiems įvykus;

d) žinoti procedūras, taikytinas įvykus nelaimingam įvykiui, į kurį pateko žmonės (pvz., evakuacija);

7) Pagrindiniai fizikos principai:

a) suprasti, kokios jėgos veikia ratą;

b) gebėti nustatyti veiksnius, turinčius įtakos greitėjimo ir stabdymo charakteristikoms (oro sąlygos, stabdžių įranga, prastesnė sankiba, smėlio barstymas ir t. t.);

c) žinoti elektros srovės principus (grandinės, įtampos matavimas ir t. t.).

▼B

V PRIEDAS

PROFESINĖS ŽINIOS APIE RIEDMENIS IR SU SERTIFIKATU SUSIJĘ REIKALAVIMAI

Baigęs specialų mokymo kursą apie riedmenis, mašinistas privalo gebėti tinkamai vykdyti toliau nurodytas užduotis.

1. BANDYMAI IR PATIKRINIMAI PRIEŠ IŠVYKSTANT

Mašinistas privalo gebėti:

— surinkti dokumentus ir būtiną įrangą,

— patikrinti traukos priemonės galingumą,

— patikrinti traukos priemonėje esančiuose dokumentuose įrašytą informaciją,

— atlikdamas nustatytus bandymus ir testus įsitikinti, kad traukos priemonė gali užtikrinti reikiamą traukos jėgą ir kad saugos įranga veikia,

— perduodamas lokomotyvą ar pradėdamas kelionę, patikrinti, ar yra ir ar veikia privaloma apsaugos ir saugos įranga;

— atlikti einamosios prevencinės techninės priežiūros veiksmus.

2. ŽINIOS APIE RIEDMENIS

Kad galėtų valdyti lokomotyvą, mašinistai privalo žinoti visus valdymo įtaisus ir indikatorius, kuriais gali naudotis, pirmiausia tuos, kurie yra susiję su:

— traukos sistema,

— stabdžių sistema,

— eismo saugą užtikrinančiomis priemonėmis.

Kad galėtų nustatyti riedmenų gedimus, pranešti apie juos ir nustatyti, kaip juos pašalinti bei kai kuriais atvejais imtis atitinkamų veiksmų, mašinistai turi išmanyti:

— mechanines struktūras,

— pakabų konstrukcijų ir sankabos įrangą,

— važiuoklės mechanizmą,

— saugos įrangą,

— degalų bakus, degalų tiekimo sistemą, dujų išmetimo įrangą,

— riedmenų vidinį ir išorinį ženklinimą, pirmiausia vežant pavojingus krovinius naudojamus simbolius,

▼B

— kelionės registravimo sistemas,

— elektros ir pneumatines sistemas,

— srovės surinkimo ir aukštos įtampos sistemas,

— ryšių priemones (radijo ryšį tarp traukinio ir dispečerio ir t. t.),

— kelionių organizavimą,

— konstrukcines riedmenų dalis, jų paskirtį ir specifinius vagonų įrengimus, pirmiausia traukinio stabdymo sistemą, kai stabdoma išleidžiant orą iš pagrindinės stabdymo vamzdžių sistemos,

— stabdžių sistemą,

— specifines traukos priemonių dalis,

— traukos grandinę, variklius ir pavaras.

3. STABDŽIŲ PATIKRINIMAI

Mašinistai privalo gebėti:

— prieš išvykimą patikrinti ir apskaičiuoti, ar traukinio stabdymo galingumas atitinka stabdžių galingumą, numatytą tai geležinkelių linijai ir nurodytą bėginės transporto priemonės dokumentuose,

— patikrinti, ar veikia įvairūs traukos priemonės ir traukinio stabdžių sistemos komponentai, prireikus ir paleidimo metu, ir važiuojant.

4. VALDYMO BŪDAS IR TRAUKINIO DIDŽIAUSIAS LEISTINAS GREITIS, ATSIŽVELGIANT Į GELEŽINKELIŲ LINIJOS SAVYBES

Mašinistai privalo gebėti:

— atsižvelgti į jiems prieš išvykimą pateiktą informaciją,

— nustatyti važiavimo būdą ir traukinio didžiausią leistiną greitį naudodami kintamuosius dydžius, pavyzdžiui, greičio apribojimus, oro sąlygas ar bet kokius signalizacijos pakeitimus.

5. TRAUKINIO VALDYMAS NEGADINANT ĮRANGOS AR BĖGINIŲ TRANSPORTO PRIEMONIŲ

Mašinistai privalo gebėti:

— naudoti visas turimas valdymo priemones, laikydamiesi galiojančių reikalavimų,

— užvesti traukinį atsižvelgdami į sukibimo ir galingumo apribojimus,

— naudoti stabdžius greičiui mažinti ir traukiniui sustabdyti tausodami riedmenis ir įrangą.

▼B

6. GEDIMAI

Mašinistai privalo:

— gebėti pastebėti neįprastus reiškinius, susijusius su traukinio veikimu,

— gebėti apžiūrėti traukinį ir nustatyti gedimų požymius, juos skirti ir reaguoti atsižvelgdami į jų santykinę svarbą bei bandyti juos pataisyti, visada teikdami pirmenybę geležinkelių transporto eismo ir žmonių saugai,

— žinoti turimas apsaugos ir ryšių priemones.

7. GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO EISMO ĮVYKIAI, GAISRAI IR ĮVYKIAI, KURIŲ METU NUKENČIA ŽMONĖS

Mašinistai privalo:

— įvykus geležinkelių transporto eismo įvykiui, kurio metu nukenčia traukinyje esantys žmonės, gebėti imtis traukinio apsaugos priemonių ir pakviesti pagalbą,

— gebėti nustatyti, ar traukiniu vežami pavojingi kroviniai ir juos rasti pagal traukinio dokumentus ir vagonų sąrašą,

— žinoti avarinės situacijos atveju taikytinas traukinio evakuacijos procedūras.

8. SĄLYGOS, KURIOMS ESANT LEIDŽIAMA VAŽIUOTI TOLIAU PO GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO EISMO ĮVYKIO, KURIO METU APGADINAMI RIEDMENYS

Po geležinkelių transporto eismo įvykio mašinistai turi gebėti įvertinti, ar bėginė transporto priemonė gali toliau važiuoti ir kokiomis sąlygomis, kad apie tokias sąlygas galėtų kuo greičiau pranešti infrastruktūros valdytojui.

Mašinistai turi gebėti nustatyti, ar reikalingas ekspertų įvertinimas prieš traukiniui pradedant toliau važiuoti.

9. TRAUKINIO STOVĖJIMO UŽTIKRINIMAS

Mašinistai privalo gebėti imtis priemonių, užtikrinančių, kad traukinys ar jo dalys netikėtai neįsijungtų ar nepajudėtų, net ir sudėtingiausiomis sąlygomis.

Be to, mašinistai turi išmanyti priemones, kuriomis galima sustabdyti traukinį ar jo dalį, jei jis netikėtai pradėjo judėti.

▼B

VI PRIEDAS

PROFESINĖS ŽINIOS APIE INFRASTRUKTŪRĄ IR SU SERTIFIKATU SUSIJĘ REIKALAVIMAI

Su infrastruktūra susiję klausimai

1. STABDŽIŲ PATIKRINIMAS

Mašinistai turi gebėti prieš išvykimą patikrinti ir apskaičiuoti, ar traukinio stabdžių galingumas atitinka stabdžių galingumą, numatytą tai geležinkelių linijai ir nurodytą bėginės transporto priemonės dokumentuose.

2. VALDYMO BŪDAS IR DIDŽIAUSIAS TRAUKINIO GREITIS, ATSIŽVELGIANT Į GELEŽINKELIŲ LINIJOS SAVYBES

Mašinistai privalo gebėti:

— atsižvelgti į jiems pateiktą informaciją, pavyzdžiui, greičio ribojimus arba signalizacijos pakeitimus,

— nustatyti valdymo būdą ir traukinio didžiausią leistiną greitį, remdamiesi geležinkelių linijos savybėmis.

3. ŽINIOS APIE GELEŽINKELIŲ LINIJĄ

Mašinistai turi gebėti numatyti problemas ir tinkamai reaguoti, laikydamiesi saugos ir kitų reikalavimų, pavyzdžiui, punktualumo ir ekonominio naudingumo. Todėl jie turi gerai žinoti geležinkelių linijas ir jų maršrute esančią įrangą bei prireikus žinoti sutartus atsarginius maršrutus.

Svarbūs šie aspektai:

— eksploatavimo sąlygos (bėgių keitimas, eismas viena kryptimi ir t. t.),

— maršruto patikrinimas ir susipažinimas su atitinkamais dokumentais,

— naudotinų bėgių numatomam valdymo būdui nustatymas,

— taikomos eismo taisyklės ir signalizavimo sistemos reikšmės,

— valdymo režimas,

— blokavimo sistema ir su ja susijusios taisyklės,

— stočių pavadinimai, vieta bei atstumo iki jų bei blokaparatų įvertinimas, siekiant numatyti tinkamą važiavimo būdą,

— signalizavimas apie skirtingų valdymo arba energijos tiekimo sistemų keitimą,

— skirtingų kategorijų traukinių greičio apribojimai,

— topografiniai duomenys,

— specialios stabdymo sąlygos, pavyzdžiui, taikomos geležinkelių linijoms, kuriose pasitaiko didelių nuokalnių,

▼B

— valdymo ypatumai: specialūs signalai, ženklai, išvykimo sąlygos ir t. t.

4. SAUGOS REIKALAVIMAI

Mašinistai privalo gebėti:

— užvesti traukinius, tik jei yra įvykdytos visos privalomos sąlygos (tvarkaraštis, įsakymas išvykti arba išvykimo signalas, signalų naudojimas (jei privaloma) ir t. t.),

— stebėti signalus šalia bėgių ir kabinoje, nedelsiant juos teisingai suprasti ir elgtis, kaip nurodyta tokio signalo atveju,

— saugiai važiuoti traukiniu atsižvelgiant į specialų valdymo režimą: gavęs nurodymą, važiuoti specialiu režimu, laikinai laikytis greičio apribojimų, važiuoti priešinga kryptimi, pavojaus atveju nepaisyti signalų, manevruoti, keisti kryptį, važiuoti statybų teritorijomis ir t. t.,

— stoti pagal tvarkaraštį numatytose arba papildomose stotelėse ir, jei būtina, imtis papildomų veiksmų, susijusių su paslaugų teikimu keleiviams traukiniui stovint, pavyzdžiui, atidaryti ir uždaryti duris.

5. TRAUKINIO VALDYMAS

Mašinistai privalo:

— bet kuriuo metu žinoti, kurioje geležinkelių linijos vietoje yra traukinys,

— gebėti naudoti stabdžius greičiui mažinti ir traukiniui sustabdyti, tausodami riedmenis ir įrangą,

— gebėti koreguoti traukinio eigą laikydamiesi tvarkaraščio ir nurodymų taupyti energiją, atsižvelgdami į traukos priemonės, traukinio, geležinkelių linijos ir aplinkos savybes.

6. GEDIMAI

Mašinistai privalo gebėti:

— būti dėmesingi, pastebėti neįprastus įvykius, susijusius su infrastruktūra bei aplinka, kiek tai įmanoma valdant traukinį: signalus, bėgius, energijos tiekimą, pervažas, bėgių aplinką, kitą eismą,

— žinoti konkretų atstumą iki aiškių kliūčių,

— kuo greičiau pranešti infrastruktūros valdytojui apie pastebėto gedimo vietą ir pobūdį ir įsitikinti, ar informacija buvo teisingai suprasta,

— atsižvelgti į infrastruktūrą, užtikrinti arba pasirūpinti eismo ir žmonių sauga kiekvieną kartą, kai būtina.

7. GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO EISMO ĮVYKIAI, GAISRAI IR ĮVYKIAI, KURIŲ METU NUKENČIA ŽMONĖS

Mašinistai privalo gebėti:

— įvykus geležinkelių transporto eismo įvykiui, kurio metu nukenčia žmonės, imtis traukinio apsaugos priemonių ir pakviesti pagalbą,

— kilus gaisrui, nustatyti, kur sustabdyti traukinį ir prireikus padėti keleiviams evakuotis,

▼B

— kuo greičiau perduoti visą būtiną informaciją apie gaisrą, jei mašinistas pats savo jėgomis negali jo užgesinti,

— kuo greičiau pranešti apie šias sąlygas infrastruktūros valdytojui,

— įvertinti, ar bėginė transporto priemonė gali toliau judėti tokia infrastruktūra ir kokiomis sąlygomis tai gali būti daroma.

▼M1

8. KALBOS MOKĖJIMO PATIKRINIMAS

Mašinistai, kurie turi bendrauti su infrastruktūros valdytoju saugos požiūriu itin svarbiais klausimais, turi turėti atitinkamo infrastruktūros valdytojo nurodytos kalbos įgūdžių. Jie turi taip mokėti kalbą, kad galėtų aktyviai ir veiksmingai bendrauti įprastose, sudėtingose ir avarinėse situacijose.

Jie taip pat turi gebėti vartoti pranešimus ir naudoti pranešimų perdavimo metodą, nurodytą traukinių eismo organizavimo ir valdymo TSS. Mašinistų kalbos supratimo (klausymo ir skaitymo) ir bendravimo (raštu ir žodžiu) gebėjimai turi būti B1 lygio pagal Europos Tarybos nustatytus Bendruosius Europos kalbų metmenis (BEKM) ([1]).

([1]) *Bendrieji Europos kalbų mokymosi, mokymo ir vertinimo metmenys* (Leidinys anglų kalba: *Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment*, 2001. Cambridge University Press, ISBN 0–521–00531–0). Taip pat paskelbta Europos profesinio mokymo plėtros centro svetainėje adresu: http://europass.cedefop.europa.eu/en/resources/european-language-levels-cefr

▼B

VII PRIEDAS

EGZAMINŲ DAŽNUMAS

Periodiniai patikrinimai vykdomi ne rečiau, kaip nurodyta toliau:

a) kalbos žinios (tik tiems, kuriems kalba nėra gimtoji): kas treji metai arba po ilgesnės nei vienerių metų pertraukos;

b) žinios apie infrastruktūrą (įskaitant žinias apie maršrutus ir valdymo taisykles): kas treji metai arba ilgiau nei vienerius metus nevažinėjus atitinkamu maršrutu;

c) žinios apie geležinkelių riedmenis: kas treji metai.